

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Mișelia coloniilor străine pe pământul românesc.

În foaia noastră am mai scris adeseori despre mișelia săvârșită de guvernele din Pesta, cari călcând legile de temelie ale statului nostru, hotărâtoare nu numai de sarcini egale pentru stat (dări și sarcini militare), dar și de drepturi și foloase egale pentru membri tuturor națiunilor din țară, — cumpără cu din banii nostri moșii și le împart nu la Românii din vecinătatea moșilor, ci la venetici aduși cine știe de pe unde.

Despre aceste fărâdelegi trebuie să scriem mereu, căci numai așa putem avea nădejde, că națiunea română din Ardeal și Ungaria se va deșteptă și va lupta cu tot dinadinsul împotriva tuturor guvernelor și împotriva administrației mai ales la alegerile dietale, comitatense și comunale. Lupta aceasta trebuie să o ducă înainte de toate și în contra acelor Români mișei, cari merg alături cu dușmanii de veacuri ai neamului nostru, ceeace o fac din scârboasa lăcomie de bani. Căci nu există Român cinstit care să poată fi tovarăș cu ceice ne sugrumă sau care vorbește și lucrează pentru o împăcare cu guvernele vrăjmașe.

Ce vreau guvernele cu colonizările cerșitorilor adunați de prin Săcuime și de pe Pusta Ungariei? Vreau să ne prăpădească pe noi și sufletește și trupește!

Cei din Pesta au nădejde, că acolo, unde așază pe acești venetici printre Români, Românii vor fi siliți să se lapede de limba lor și să se facă una cu acele adunături. Aceasta nu le e însă destul. Cei din Pesta vreau să facă se peară Românul prin faptul, că îngustându-i hotarul și făcându-i cu neputință munca pe moșia vecină să ajungă la sapă de lemn și să ia lumea în cap. Acum nu mai îndrăznesc să vină pe cai sălbatici ca Hunii și Tătarii, să omoare, să prade și să dea foc, dar să vârsesc acelaș lucru în altă formă și pe încetul.

Cât de departe au mers cu furtul averii țării, făcute în mare parte și de noi, se poate vedea din amănuntele, cari urmează.

Până acum s'au înființat în Transilvania și în Bănat nouă colonii de acestea, cărora li s'au dat patruzecișidouă de mii de iugăre (jugăre mai mică ca cele ardele-nești). Moșile li s'au dat veneticilor nu tocmai pe nimic, dar în astfel de condițiuni, încât se aseamănă cu un dar. Coloniștii venetici au să plătească adevărat moșia primită în răstimp de 50 de ani. Dobânda, ce o plătesc pentru suma datorită e numai de două, cel mult patru la sută.

Coloniști se primesc numai țărani, cari sunt de naționalitate maghiară, Românii nu sunt primiți.

Aceste colonii au fost întemeiate sau pe moșii de-ale statului (de-ale țării) sau apoi guvernul a cumpărat moșii de-ale nemeșilor, cari prin viața lor destrăbălăta au ajuns la sapă de lemn. Prin urmare guvernul nu numai că a întrebuițat și întrebuițează o avere a statului — pământ și bani — numai pentru membrii unei singure naționalități din țară, a celei maghiare, dar întrebuițează averea țării noastre cu gândul mărturisit pe față să ne facă nouă Românilor rău.

Ca să încurajeze cât mai mult înființarea acestor colonii, dieta a votat în anul 1897 chiar o lege, prin cari împuternicește băncile să dea acestor colonii împrumuturi, pe cari să le plătească coloniștii în rate multe și mărunte. Împrumuturi de acestea se dau însă chiar și cu ajutorul guvernului, ceeace e o nouă călcare a egalității, care trebuie să domnească pentru toate națiunile din Ungaria.

Dar nu e destul, că guvernul din Pesta le dă coloniștilor pământ ca la niște orbeți, ci îi mai ajută și după aceea. Grânele lor, vitele, poamele li le cumpără cu prețuri mai mari ca cele obișnuite, statul le împrumută mașini, animale de prăsilă, semințe bune și le înființează bănci populare (nu de cele pe acții, cari sunt mai mult pentru a produce dividende pe sama acționarilor).

Pe când la noi, cu tot ajutorul dat de marele nostru bărbat Vasile Stroescu, nu s'au înființat încă mai nici o astfel de bancă populară și cooperativă, — nici cel puțin câte au înființat Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului, — guvernul și administrația ungurească cari pricip bine însemnătatea uriașe pentru întărirea economică prin bănci populare, înființează în aceste colonii bănci populare și tot felul de tovarășii agricole.

Dela anul 1910 încoace guvernul n'a mai înființat astfel de colonii. Să nu se creadă însă, că s'a lăpădat de acest mijloc. Ca să înșele lumea, în anul 1911 s'a votat o lege, prin care se înființează o bancă mare pe acții cu multe milioane date în parte mare tot din visteria statului. Pe viitor banca aceasta va avea să se îngrijească de înființarea coloniilor de venetici pe pământul românesc. În felul acesta cred cei din Pesta, că nu se vor mai deochia așa de mult în fața lumii cinstite.

După cum se vede deci, primejdia pentru bunăstarea noastră economică e mare. Căci neamul nostru se înmulțește, dar nu se înmulțește și pământul, din care să ne

hrănim. Pe pământul nostru românesc sunt multe moșii de-ale nemeșilor ticăloșiți, încărcăți de datorii, cari sunt siliți să le vândă. Sunt și moșii de-ale statului, cari de drept trebuie să fie ale noastre. Pe acestea trebuie să punem noi Românii mâna, și aceasta o vom putea face numai când oamenii din satul de lângă o astfel de moșie (nemeșască sau a statului) se vor grăbi să înființeze o bancă populară, la care să contribuie fiecare și cu ajutorul căreia pot împrumuta dela bănci mari suma trebuincioasă pentru cumpărarea ei.

Iar acolo, unde s'au înființat o astfel de colonie, Românii să lucreze de așa, încât coloniștii venetici să vadă, că se fac unealta nedreptății mai rămânând printre Români. În privința aceasta în câteva locuri cu Români vrednici au și izbutit aceștia să pună ei mâna pe o parte mare din pământul coloniștilor venetici, cari au plecat iară de unde au venit. Astfel trebuie să lucreze Românii pretutindeni, unde un guvern hain le-a bătut un cui străin în casă. Căci pământul Ardealului, Bănatului, Bihorului și Maramurășului a fost și trebuie să rămână în viitor numai al Românilor.

Trădători cumițiți? Cetitorii nostri mai vechi își vor mai aduce aminte, că Tisa plătise pe Eugen Brote să scoată în Brașov o foiță vânzătoare de neam, numită „Deșteptarea”. Năimiții aceștia făceau și fac mereu propagandă pentru împăcarea Românilor cu guvernul din Pesta și pentru alegerea de deputați guvernamentali ca al de Szegeszku, Mángará, Kronkán și alte lăpădături ale neamului nostru.

Fie că ciolanul s'a micșorat, fie că ceice conduc acum foița s'au cumițit, dar spre surprinderea noastră vedem, că într'un număr mai de curând ei scrie: „Trebuie să recunoaștem, că deputații guvernamentali români n'au făcut și nu pot face nimic, nimic. Deputații aceștia plutesc între cer și pământ lipsiți de încredere și sus (în Pesta) și jos (la națiunea română); sus fără nici o înrăurire și putere, iar jos huliți și calomniati”.

De sigur! Numai un Român mișel sau dobitoc poate călca programul nostru național, numai un Român mișel sau dobitoc poate sluji hingherilor națiunii române. Hingherii nu pot decât să desprețuească pe slugile lor, iar noi nu le putem urî din destul.

Limba germană în școalele secundare. Ministrul de școale Iancovici e de părerea, că limba germană trebuie învățată mai temeinic în școalele secundare (lice, gimnazii, licee reale). Foarte bine! Limba germană e o limbă universală, răs-

pândită pe tot pământul, cum e și cea engleză și franceză. Afară de aceea cunoscând cineva limba germană, i se deschide izvoare nesecate de cultură. De limba maghiară nu are locuitorul din țara noastră nici un folos, mai ales dacă trece granița. Dar pentru ce nu introduce ministrul la toate școalele de pe pământul locuit de Români limba românească? Asta nu numai, pentru că legea (călcată mereu) îl obligă (îl silește) să înființeze gimnazii românești, dar mai ales pentru că cu limba românească poți călători peste graniță în România, Bulgaria, Serbia, Macedonia, Grecia, o parte mare a Rusiei, unde pretutindeni se vorbește. Și tocmai din Ardeal și Ungaria pleacă în fiecare an zeci de mii de Români, Maghiari, Sași și alte nații înspre țările acestea, unde se vorbește și românește, dar nimeni nu pricepe ungurește.

Așa dară și limba germană, dar pentru trebuințele practice din ținuturile românești ale Ungariei înainte de toate *limba românească!*

Un păcătos bătrân. Protopopul Aradului, un om învechit în fărâdelegi naționale, urlă și el alături de gunoaiele mahalalelor (suburbiilor) din Arad când cu alegerea lui Tisa. — Să scuiăm cu scârbă și să trecem mai departe.

Păziți-vă Români! Ne aducem aminte, când un profesor din Arad, uitând că e Român, a început să îndemne pe Români să între într-o reuniune economică maghiară, făgăduind, că limba noastră va fi respectată. Ungurii și Jidanii și-au bătut însă joc de noi, iar nenorocitul s'a ales cu disprețul neamului. Acum se încearcă alții se înșele pe Români să înființeze astfel de reuniuni, în cari li se va îngădui limba românească. Minciuni jidano-maghiare! Vreau să prindă iară pe proști ca la Brad, de aceea ferțiți-vă de orice mișel, care vă vorbește de o apropiere către Jidano-Maghiari!

Un Sârb vânzător de două neamuri. Călugărul sârb Ilhici din Chichinda-mare publică un articol într-o gazetă de renegați, spunând, că în Ungaria și Ardeal ar fi vre-o 60 de comune greco-orientale cu locuitori maghiarizați, cari de-abia așteaptă să iese, unii de sub episcopia sârbească, alții de sub cea românească, și să se înființeze o episcopie greco-orientală maghiară. Ticălosul acesta e sprijinit de doi episcopi sârbi, tot așa de ticăloși, ca cel din Timișoara și cel din Buda (lângă Pesta).

Apoi să nu-l lovești la mir pe Românul ticălos, care mai cutează să vorbească de împăcare cu guvernul din Pesta?

Emigrările. În cele zece luni din urmă socotite dela 1 Iulie 1912 și până la 30 Aprilie anul acesta au imigrat (s'au dus) în Statele-Unite ale Americii-de-Nord 884 de mii 369 de oameni. Din aceștia peste 90 de mii, adică mai bine de-a zecea parte, au fost din Ungaria. Dar nenorocii locuitori ai Ungariei, siliți să fugă de ticăloșiile haitei nemeșesti, care ne stăpânește, nu emigrează numai în Statele-Unite, ci și în Canada, Argentina, apoi mulți în România, Germania și alte țări.

Dar pentru aceea guvernele din Pesta și dieta de mameluci tot nu se gândeste la popor, ci la legi de maghiarizare și de răpire a drepturilor poporului.

Turcii încep să se cumințească, trebuie să le vină rândul cumințirii și la ai noștri. Cauza principală a prăbușirii împărăției turcești a fost nedreptățile și tâlhăriile săvârșite de guvernele turcești împotriva naționalităților din Turcia. Pilda au luat-o dela guvernele din Pesta. Dar li s'a înfundat, căci naționalitățile din Turcia europeană s'au liberat. Aceasta se vede, că le-a fost de învățătură pentru naționalitățile din Turcia asiatică. Arabii din provincia Iemeu (Arabia) au fost ani de zile în răzvrătire contra guvernului turcesc din Constantinopol, pentru că acesta nu voia să le dea autonomie (neatârănarea) națională. Zeci de mii de soldați turci au perit

în pustiurile ferbinți ale Africei, fără să poată înfrână pe Arabi. Acum vine știrea, că guvernul din Constantinopol vrea să facă dreptate. El vrea să le dea Arabilor autonomia cerută, funcționari vor fi numai Arabi, numiți de căpetenia lor, oștire turcească nu mai are ce căuta în Iemeu, trenuri, postă, telegrafe ș. a. vor fi administrate de Arabi, limba oficială în administrație, la judecătorii și în școale va fi numai cea arabă.

Până nu vor încetă guvernele turcești din Pesta cu prigonirile contra noastră, nici lupta noastră nu va încetă.

Al doilea războiu în Balcani.

Intre Bulgari, Sârbi și Greci s'au dat în zilele trecute lupte mari. Zeci de mii de soldați morți și răniți.

Mobilizarea României e gata!

Insuflețire peste tot locul. — Principele Ferdinand, moștenitorul tronului României, a luat comanda supremă a armatei. — În tot momentul se așteaptă trecerea armatei române preste Dunăre în Bulgaria. — România a mobilizat 600 mii de soldați. — Marile Puteri fac încă încercări ca să împace pe România cu Bulgaria.

Toate știrile, ce-au sosit din țările balcanice, până azi Mercuri, când scriem aceste rânduri, ne aduc vești îngrozitoare: între Bulgari și Sârbi s'au dat lupte mari, ce au costat viața a zeci de mii de oameni. Că pe ce parte sunt mai mari pierderile nu se poate ști cu siguranță până acum. Bulgarii susțin, că ei ar fi bătut pe Sârbi, iar aceștia spun, că Bulgarii ar fi făcut unele mari eforturi pentru a rupe armata sârbească în două, ceea ce nu le-a izbutit Bulgarilor. Dar și unii și alții recunosc, că au suferit pierderi grozave.

Din partea Sârbiei s'au dat următoarele știri: Documentele găsite la ofițeri prizonieri bulgari de pe vechea graniță a Serbiei și declarațiile lor au dovedit din destul, că guvernul bulgar e stăpânit de ură mare contra Serbiei. În urma acestor stări Serbia s'a văzut silită a se apăra, începând lupta contra Bulgarilor, fără a mai declara războiul în toată forma. Prin aceasta s'a nimicit înțelegerea, ce se încheiase mai înainte între Bulgaria și Serbia. De aceea guvernul sârbesc a rupt orice legătură cu Bulgaria, chemând acasă pe trimisul (ministrul) său pe lângă Curtea Regelui Bulgariei. Iar apărarea Sârbilor din Bulgaria a încredințat-o ministrului rus din Sofia (capitala Bulgariei).

Luptele în Macedonia

s'au început acum vr'o opt zile. După lupte de cinci zile, din partea Serbiei se dau acum următoarele amănunte: Bulgarii și-au luat înainte ca să pătrundă în Macedonia, pe care apoi să o țină ocupată până la încheierea păcii. Sârbi au simțit aceasta și s'au pus contra Bulgarilor. Aceștia au pornit cu o armată de 120 mii, dând năvală ca să rupă în două armata sârbească. În timp de cinci zile s'au dat lupte mari. O parte a armatei bulgare a cuprins Kriwolak, iar o altă parte Luni dimineața a fost respinsă de Sârbi.

Asupra pierderilor sârbești și bulgărești se dau următoarele știri din partea Serbiei: Luptele din săptămâna trecută au fost mai lungi, mai grozave și mai sângeroase decât toate luptele din războiul bal-

canic. Aceste lupte au fost purtate de armate mari la număr și au adus mari pierderi pe amândouă părțile. Din partea Sârbilor au căzut la 15,000, iar Bulgarii vor fi pierdut 20—25,000. Pierderile Bulgarilor sunt mai mari și din cauza neîngrijirii cum se cade a răniților și lipsa de mijloace pentru transportarea lor. Bulgarii au lăsat partea cea mai mare a răniților pe câmpul de război, fără a-i mai îngropa.

Pe cealaltă parte Bulgarii vestesc, că ei ar fi bătut grozav pe Sârbi. Numai la Kotsana le-a succedat Sârbilor a respinge pe Bulgari, pe când la Kriwolak Sârbi au suferit pierderi mari. Aci a fost nimicită întregă diviziunea Timocului. Sârbi ar fi pierdut 27 tunuri cu mașină, puști multe, iar 4000 de Sârbi au fost prinși de Bulgari.

Tot din izvor bulgar se vestește, că la Veles și Kumanova Sârbi au suferit pierderi mari. În amândouă locurile s'au dat luptele cele mai îngrozitoare în tot decursul războiului balcanic. Lupta dela Kumanova a ținut peste 10 ciasuri neîntrerupt. Aici s'au întâmplat în unele locuri groznice atacuri și omoruri cu baioneta. Numărul celor căzuți se urcă la mai multe mii. La sfârșitul acestor lupte au fost duși la Belgrad (capitala Serbiei) vre-o 7000 de răniți, sau poate chiar și mai mulți.

După cum se vede din cele de sus, știrile sosite din izvor sârbesc se bat în capete cu cele sosite din partea bulgară. Una însă stă: în zilele din urmă s'au dat lupte foarte sângeroase între aliații de ieri. Aceste lupte au costat viața a zeci de mii de suflete.

Deși aceste lupte au fost dintre cele mai mari, totuși lupta hotărâtoare nu s'a dat încă. Aceasta se așteaptă în zilele viitoare. Până atunci de sigur, că se vor mai întâmpla încă ciocniri destul de sângeroase.

Pentru lumea străină, care urmărește mersul războiului, lucrul e curios într'atâta, că știrilor ce sosesc dela Bulgari sau Sârbi, nu li se pot da crezământ dintr'odată. Și unii și alții spun numai lucrurile lor partinitoare, învingerile le vestesc cu mult mai mari, iar pierderile dușmanului tot asemenea.

Aşa de pildă, ştirile din izvor bulgar se întrec în a preamări înaintarea Bulgarilor în Macedonia contra Sârbilor şi Grecilor. Ba Bulgarii merg şi mai departe vorbind chiar despre o totală înfrângere a Sârbilor şi Grecilor. Dar telegramele, cari vin din Belgrad (capitala Serbiei) şi dela Atena (capitala Greciei) desminţesc (zic că nu sunt adevărate) încercările Bulgarilor de a răpune pe Sârbi şi Greci.

Intre astfel de împrejurări nu aflăm cu cale a da prea multe ştiri senzaţionale de acestea, fiindcă şi aşa n'au rost prea mare. În zilele viitoare se va afla însă de sigur starea adevărată a lucrurilor. Ascunde sau preamări se pot lucrurile numai pe câteva zile, dar nici decât pe timp îndelungat.

Acum să trecem la descrierea stării războinice din România, a cărei ţinută o urmăreşte azi toată lumea.

Mobilizarea României.

Joi, în săptămâna trecută, tocmai pe când foaia noastră se pune de obicei sub tipar, Maiestatea Sa Regele Carol al României, la propunerea guvernului, a dat ordinul de mobilizare. Trimitându-ni-se ştiria Joi seara nu am mai putut-o tipări în toate foile, ci numai în acele foi, cari se trimit Vineria.

Mobilizarea s'a hotărât în şedinţa guvernului de Joi după amiază, când a avut loc pe stradele Bucureştilor şi o mare manifestaţie pentru războiu. Şi fiindcă unele persoane din România susţin, că Austro-Ungaria n'ar fi sprijinit din destul cererile României în conferinţa dela Petersburg, — mulţimea adunată în faţa palatului strigă: „Jos Bulgaria! Vrem războiu! Jos Austro-Ungaria! Suntem sătui de trădătoria Austro-Ungarie!”

România a ajuns adică la părerea, că Austro-Ungaria sprijineşte prea tare pe Bulgari, iar întărirea Bulgariei poate să fie la vreme foarte periculoasă pentru România. De aceea România vrea să împedecă mărirea prea tare a Bulgariei. Sau dacă se măreşte Bulgaria, atunci să se mărească şi România. Din cauza aceasta Românii nu mai vreau să se mulţumească numai cu Silistra, ci cer încă cel puţin ţinutul dela Turtucaia până la Balcic.

Săptămânile trecute, când cu consfăţuirile pentru predarea Silistrei, Bulgaria

nu s'a putut învoi ca să lase încă câţiva kilometri împrejurul oraşului. Din cauza aceasta consfăţuirile s'au rupt. Acum nu se mai învoeste România nici pe departe cu cererile de atunci, ci pretinde întreg ţinutul dela Turtucaia până la Balcic. Ba se prea poate, ca la urmă să pretindă şi mai mult.

În timpul din urmă s'a vorbit mult şi despre aceea, că România o să ajute pe Serbia contra Bulgariei. Că ce e adevărat din aceasta, până acum nu se ştie. O să vedem în viitorul apropiat. Atâta e însă de însemnat, că mărirea şi întărirea Serbiei nu poate fi nici o piedecă pentru România, pe când o Bulgaria mare se va ocupa în viitor şi mai mult ca până acum cu gândul, ca să-şi iee iar înapoi Dobrogea dela România. Astfel este de a se înţelege împotrivirea României contra mării Bulgariei.

Despre aceste stări de lucruri e pătrunsă azi toată Ţara Românească. Asta s'a putut vedea mai bine, când s'a dat ştiria despre mobilizarea armatei române.

Ordinul de mobilizare

care s'a dat Joi trecută, a fost făcut cunoscut în toată ţara, cu iuteală nemaipomenită. Cuprinsul acestui ordin e următorul:

Carol I, prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa naţională rege al României, trimitem salutul nostru tuturor celor de azi, precum şi urmaşilor lor, asigurându-le graţia Noastră.

La propunerea ministrului Meu de războiu dau următorul ordin:

1. Armata statornică dimpreună cu rezerviştii este mobilizată şi formează armata pentru lucrările de războiu.

2. Mobilizarea se va executa (face) după hotărârile regulamentului pentru mobilizarea armatei.

3. Pentru înmulţirea armatei în caz de războiu sunt chemaţi sub drapel (steag) rezerviştii de lipsă ai diferitelor soiuri de soldaţi. Rezerviştii de prisos se vor chema sub drapel treptat, după cum se va simţi lipsa.

4. Ordinea de bătaie va fi cea hotărâtă în planul de mobilizare.

5. Cu ducerea la îndeplinire a acestui ordin se însărcinează ministrul Meu de războiu.

Insufletea în Bucureşti şi în ţară.

În ziua când s'a publicat acest ordin, toate casele mai de seamă din Bucureşti au arborat (pus) steaguri la case. Mulţimea a pornit — după publicarea mobilizării — spre palatul regal, unde s'au ţinut vorbiri înflăcărâte. Din mijlocul mulţimei se auziau mereu strigăte de: Trăiască România! Să trecem Dunărea! Vrem războiu! Să-i învăţăm minte pe Bulgari!

În jurul statuei lui Mihai Viteazul încă s'a adunat multă lume. Aci deasemenea s'au ţinut vorbiri războinice, iar din mulţime se auziau mereu strigăte: Vrem războiu împotriva Bulgariei! Să trecem Dunărea! Jos necredincioasa Austrie!

În vreme ce mulţimea aclamă pe regele Carol înaintea palatului, în văzduh s'a ivit un aeroplan (balon), în care era Vlaicu, dimpreună cu un ofiţer. Lumea l'a primit cu strigăte furtunoase.

Planul de războiu

se păstrează foarte secret. Cu toate acestea dela o persoană de încredere am aflat unele amănunte. În cazul când Bulgaria nu va împlini cererile României, armata română va începe ocuparea teritorului bulgar dela Turtucaia până la Balcic. Acest teritoriu are o lăţime de 60 kilometri şi o lungime de 150 kilometri (un kilometru face 1000 de metri). Un corp de armată va porni printră Silistra şi Mangalia, un alt corp va trece Dunărea pe la Olteniţa, iar un al treilea corp va porni dela Galaţi peste Marea Neagră şi va ocupa ţinutul dintre Mangalia şi Balcic.

(Vezi şi cele scrise la pagina 5 şi 10 a foi de azi).

Uneltirile Jidanilor împotriva României.

Decâteori se află România la o răspântie în privinţa politicii ei externe (din afară), Jidanii au de grije să atâţe în străinătate împotriva României.

Nu de mult, în dieta unuia din Statele Unite din America-de-Nord s'a făcut propunerea, ca guvernul acestor state să fie invitat să stăruască pe lângă guvernul României ca acesta să dea drepturi Jidanilor. Mai întâiu trebuie să ştim, că Jidanii

Cu paloşul. 80

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosetti.

(Urmare).

XXXVII.

O întâlnire nenorocită.

Dacă calea ce o străbătura acumă tinerii fu lungă, în schimb ea fu mult mai uşoară decât în ajun: dealurile erau mai trăgănate şi mai puţin nalte.

Când atinseră opcina Siretului, pe la prânz, se opriră într-o poiană unde făcură un mic popas şi isprăviră merindele din traista lui Mihai.

Pe la amiază intrară în Tamaşi, străbătura satul şi se opriră la o casă neîngrădită, în capătul lui, nu departe de care era o fântână. Căldura era apăsătoare şi Ileana jăluindu-se de sete, Mihai rugă pe stă-

pâna casei să le aducă puţină apă dela fântână. Femeia însă neputând părăsi un copil pe care îl legăna chiar atunce fără a putea să-l adoarmă, dădu lui Mihai o cofă cu care el se duse la fântână, iar Ileana se aseză pe prispă.

Deodată se auzi sunetul unei trâmbiţi, urmat de un tropot de cai şi se văzu o ceată de slujitori care venea la trepăd. În fruntea lor mergea un călăreţ nalt şi sprinten, cu ochi albastri, bălan la păr şi la barbă, a cărui faţă era de o frumuseţe deosebită. Purtă pe cap un coif de oţel cu pene roşii şi albastre, iar sub cămeşa de zale se vedea o haină veche împodobită cu fir de aur. Toată ceata se oprî dinaintea fântânei, iar călăreţul care mergea în frunte descălecă şi aruncă frâul unui copil de casă care sărise repede de pe cal şi venise să-i ţie scara.

Călăreţul care părea a fi un boier mare, puse din întâmplare ochii pe Ileana şi se îndreptă ţintă spre dânsa. Cum şedeă fata pe prismă, cătrînţa i se ridicase puţin

şi lăsa descoperite gleznele gingaşe şi albe. Când văzu că oşteanul se apropie de dânsa, ea se sculă în picioare, îngrijită. Dar el, oprindu-se în faţa ei, îi spuse, zâmbind şi uitându-se drept la dânsa cu nişte ochi ce păreau înzestraţi cu o putere stranie şi tulburătoare:

— Bucuros de întâlnire, copilă! Oare toate fetele de pe aceste locuri au glezne albe şi gingaşe ca a tale?

Ileana, spărietă şi tulburată, se uită repede spre fântână ca să vadă dacă nu mai vine Mihai, când oşteanul, fără de veste, o cuprinse în braţe şi-i dădu o sărutare.

Dar nu trecu o clipă, braţele i se desprinseră şi căzu lungit la pământ de pumnul lui Mihai care apăruse deodată lângă el.

Oşteanul doborât de Mihai nu era altcineva decât Balci, fiul Voevodului Moldovei, Sas. El, după ce risipise pe Tătari la Sabaoani, urmărise cea mai numeroasă din drâmbele lor care, în zăpăceală, apucase valea Siretului în jos, o ajunsese la Plos-

din România, năvăliți ca niște lăcuste din Rusia și Galiția în Moldova, apoi și în Muntenia înainte de unirea lor în anul 1859, dar după anul 1821 pe timpul ticălosului domnitor Mihai Sturza al Moldovei au primit să fie sub scutul României numai după ce au văzut, că Austria nu înghite România, după cum se pregătea în anul 1854. *Atunci toți Jidanii aveau pasapoarte austriace* și erau socotiți ca supuși austriaci sau *Untertani*, cum li se zicea nemțește.

După ce au lăpădat pasapoartele străine, legea românească îi primește (rău face!) cetățeni ai României, dar pentru aceasta trebuie să fie recunoscuți de camerele române (cameră și senat) ca cetățeni, cum trebuie să fie recunoscut și orice Român, care nu e din România.

Jidanii se bucură de toate drepturile, numai alege nu pot, nici în comune, nici pentru cameră și senat. Dar pentru aceea ei sunt în România în unele cercuri electorale din Moldova mai tari decât Românii, căci îi au în buzunarul lor pe mulți politicieni vânduți străinului.

Un alt prietin prost al Jidanilor din Țară e Francezul Clemenceau (cetește Clemanso), fost și prim-ministru. În Franța sunt la putere Jidanii și păgânii dușmani ai legii lui Christos. Nu e deci mirare, că ministrii și foștii ministri sunt în slujba Jidanilor. Clemenceau spune marea minciună istorică, că Jidanii ar fi în România din veacul al 13-lea, adecă de pe la anul 1201 încoace! Dar atunci nici nu erau întemeiate principatele române, căci Muntenia a fost întemeiată abia la 1290, iar Moldova la 1340, când au trecut Români din Ardeal și din Maramurăș munții.

Culmea necinstei și la American și la Francez o arată însă faptul, că atât Statele-Unite, cât și Franța au câte un popor lipsit cu totul de drepturile politice, ba chiar și de cele românești.

În Statele-Unite sunt multe milioane de *Negri*, cari după legile țării au toate drepturile politice, așa dară și dreptul de alegere de deputați. Cu toate acestea Negrii sunt opriți *toți* dela alegeri, așa dară mai rău chiar și decât în Ungaria, și dacă ar îndrăzni vr'unul totuși să încerce să vină la votare, e împușcat ca un câne. Și Americanii mai cutează să vorbească de dreptate batjocorită de alte popoare!

Franța stăpânește țara Algeriei dela anul 1830 încoace, așa dară de peste optzeci de ani. Locuitorii arabi băstinași din Algeria nu au nici astăzi drept de vot, nu pot cumpăra pământ și sunt judecați după legi deosebite, nu ca Francezii venetici așezați acolo printre vechii locuitori ai țării, cum s'au așezat printre noi Maghiarii și Sașii. Dar pentru aceea Arabii sunt datori să facă serviciul militar și să plătească dări grele, fără ca pentru aceasta să aibă răsplata dreptății. Intocmai ca noi Românii în monarhia austro-ungară.

Așa dară mai încet cu hulirea României, pentru că nu dă drepturi politice Jidanilor venetici

Din Basarabia.

Aproape toate națiunile din Rusia își au școalele lor naționale, numai Românii moldoveni din Basarabia au rămas fără școală. Când a fost vorba în dieta rusească din Petersburg despre înființarea de școale pentru fiecare nație, s'au găsit câțiva ticăloși de Români renegați, cum au fost Crușevan și Purișchevici (Purece) și un Grec ticălos Caso, care acum e ministru, cari au spus, că Românii nu vreau școală românească! Adecă au și frații nostri de acolo câțiva nemernici, cum sunt la noi Szegeszku, Mangra și alți ticăloși vânduți pentru un ciolan de ros guvernelor nouă totdeauna dușmane din Pesta. Se înțelege, că guvernul rusesc nu a mai înființat școale românești. Urmarea e, că Românii de-acolo se îndobitocesc tot mai mult și îndobitocindu-se sărăcesc tot mai mult.

Aceasta prăpădanie a Românilor bășărăbeni au pus pe gânduri chiar și pe partidul cel mai șovinist din Rusia, care abia de e întrecut de partidele maghiaro-jidane dela noi. În gazeta lor principală numită *Drug*, unul din fruntașii lor scrie un articol, în care spune următoarele:

Pățania de o sută de ani, decând Basarabia a ajuns în mâna Rușilor, a dovedit, că încercarea de-a rusifica (face Ruși) pe Românii moldoveni a dat un singur rezultat și anume acela, că Basarabia a ajuns provincia cea mai sălbatică a Rusiei, că populația nu cunoaște nici o cultură, că agricultura, care e singura ocupație a agri-

cultorilor din aceasta gubernie, nu mai aduce folos din cauza înmulțirii populației, a sărăcirii pământului și a neștiinței de-a cultiva pământul după cum se cere în ziua de astăzi.

Moldovenii (așa le zice la Românii din Basarabia), cari erau cei mai bogați țărani din întreaga împărăție rusească, au ajuns într-o sărăcie, care nu se poate descrie, și spre a nu muri de foame sunt nevoiți să emigreze în ținuturile depărtate și sălbatice ale Siberiei (în Azia). Dar nici acolo nu-și găsesc mântuirea. Nedeprinși cu felul de traiu și cu frigul de-acolo, ei mor ca muștele. Acum câteva săptămâni am primit o scrisoare dela un prietin, care îmi descria jalea și sărăcia, în care au ajuns Moldovenii nostri plecați să-și caute hrana zilnică în țări străine, izgoniți de pe pământul lor de paraziții îmbogățiți de pe munca Românului (Greci și Jidani).

Școalele sunt rusești în satele românești. Părinții trebuie să-și dea copiii la școala rusească, unde nu învață nimica, căci nici ei nu înțeleg rusește, nici învățătorul rus nu înțelege românește. Cu chiuu cu vai învață copilul să cetească rusește, dar nu înțelege nimic din ce cetește.

Dați-ne școală românească! Nu vă temeți de separatism! Dați-ne drepturile noastre naționale și nu vom mai avea trebuință să ne gândim la ajutorul României. Recunoașteți-ne cetățeni, iar D-Voastră purtați-vă ca frați adevărați și egali, iar nu ca cuceritori și atunci noi nu vom fugi de voi.

Dați-ne școală românească! Nu e vorba numai să ne lăsați să ni-o facem, ci deschideți-o chiar voi, din banii pe cari i-ați strâns din dările noastre. Aceasta e datoria statului, din care facem parte!

Până aci Rusul.

Dacă cei din partidul guvernamental rusesc au ajuns să se îngrozească de urmările rele ale școalei străine în uriașa Rusie, unde abia sunt două milioane de Români față de 70 milioane de Ruși curați, ce să mai zicem noi de barbaria unui poporel de 7—8 milioane, cum e cel jidano-maghiar, care vrea să nimicească un popor de 3¹/₂ milioane, cum e cel românesc?

Luptă, fraților, și vom birui!

cuțeni unde o nimicise cu desăvârșire. Se întorcea acuma spre Bacău după ce dăduse oștenilor adunați împrejurul lui o zi de odihnă. Lăsase grosul oștirii în urmă și o luase înainte însoțit numai de un steag de slujitori unguri de ai Curtii Domnești.

Când slujitorii văzură pe stăpânul lor întins la pământ, ei săriră de pe cai și se repeziră la Mihă cu săbiile goale, căutând să-l încunjure. Mihă luă pe Ileana de mijloc, dintr-o săritură ajunse lângă perețele casei, apoi se puse dinaintea ei cu paloșul cel scoase din ițari gol în mâna lui.

Cei dintâi slujitori care îndrăzniră să se apropie de el căzură cu grumazul sau pieptul străpuns, cu capul spart sau cu brațul tăiet. Ei se dădură acuma îndărăt și, tocindu-se, erau să năvălească asupra lui cu sulile când, deodată, se auzi glasul lui Balc care fusese ridicat dela pământ și care strigă:

— Nu-l ucideți, prindeți-l viu!

Slujitorii se opriră pe loc făcând un semicerc împrejurul lui Mihă, apoi se auzi

ceva vâjâind prin văzduh: un laț (ghilt) se abătă pe gâtul și pe umerile Păunașului și, în urma unei zmuncituri puternice, funia se întinse. În zadar făcu Mihă opintiri desnădăjduite pentru că să-și desprindă brațele: o nouă zmuncitură îl trânti jos. Fusesse prins cu arcanul.

— Bine ai ochit, Talpane, strigă Balc, cinci zloți ai la mine. Acuma, urmă el cătră slujitori, legați-mi-l burduf.

Intr-o clipală Mihă, pe jumătate gătit de laț, fu legat de mâni și de picioare cu curele, în așa chip că cea mai mică mișcare îi fu cu neputință. Ileana, înspăimântată rămăsese răzămată de perețele casei, aproape fără cunoștință.

— Talpane, poronci Balc, vei lua fata pe cal cu tine, îmi răspunzi de dânsa cu viața ta. Pe hoțoman legați-l pe un cal slobod. Să plecăm! și îndreptându-se spre calul lui încălecă.

Se aduse un cal slobod pe care Mihă fu pus și legat, apoi Talpane, un hotnog spătos, cu musteți negre lungi, purtând

coif de oțel cu pene și cămeșă de zale, se îndreptă spre Ileana.

Fata, văzând că el voiește să puie mâna pe dânsa, sări în lături, voind să fugă, dar fu încunjurată îndată de oșteni din toate părțile.

— Fii cuminte, puiculiță, zise Talpane, vină în brațe la tata, căci altfelu poroncesc flăcăilor să te umfle! și se apropie din nou de ea.

Dar Ileana își mai revenise în fire sub amenințarea acestei noi primejdii. Făcând doi pași îndărăt și, cu glas hotărât zise:

— Luați sama, eu nu sunt ceeace par a fi, veți avea de a face cu tata.

Un răs îi răspunse.

— Și cine este cinstit părintele Dumitale? o întrebă Talpane. Vre-un boier mare, zi-i pe nume ca să-l cert că lasă o fată atât de frumoasă să umble în cătrînță proastă și în opinci de coajă de mesteacăn.

— Sunt kneghina Ileana, fata kneazului Balos dela Poiana, răspunse fata cu

Mobilizarea României

Dela războiul româno-ruso-turc din 1877, armata Țării Românești n'a mai fost mobilizată. Atunci era însă o oștire mică a unui principat supus Turciei, pe când azi armata României e organizată perfect și provăzută cu cele mai moderne și mai bune arme.

Iar dacă la 1877 dorobanțul român s'a purtat atât de mândru, cu atât mai mare o să fie izbânda lui azi. Aceasta o recunosc și străinii. Toate foile străine au numai cuvinte de laudă la adresa armatei române. Vitejia Românului în războiu trebuie să o recunoască, fie că aceste foi sunt mai mult sau mai puțin prietene ale României.

De altcum — după știrile ce le avem — mobilizarea se face cu o însuflețire foarte mare. Nu sute, ci mii și mii de voinici români, în zilele aceste s'au prezentat la comanda militară, — fără a fi primit vr'un ordin, — cerând ca și ei să fie înrolați și trimiși la luptă pentru țară.

Atât în București, cât și în orașele din țară, societățile studenților au împărțit apeluri, prin cari se îndeamnă la unire și jertfe pentru patrie.

Despre decursul mobilizării dăm încă următoarele amănunte.

Controlarea știrilor ce se trimit în străinătate.

În fața pregătirilor de mobilizare, guvernul a luat măsuri foarte stricte pentru controlarea știrilor, ce se trimit din România în străinătate. Încă de Vineri legătura telefonică a României cu străinătatea a fost întreruptă. Iar telegramele, cu ceva amănunte asupra mobilizării, sunt controlate de oficiile anume puse pentru acest lucru. În cele mai multe cazuri aceste telegrame nu se trimit de loc. Măsurile aceste s'au luat în interesul statului, ca astfel să se încunjure trimiterea de telegrame asupra mișcării armatei. Asta trebuie să rămână secret până când se vor începe luptele.

Întreruperea trenurilor de persoane și de mărfuri.

Numai dacă vede, își poate face omul o icoană, că ce va să zică a mobiliza în decurs de câteva zile o armată de atâtea sute de mii. De aceea nu trebuie să ne mire auzind,

mândrie. Voinicul ce l'ați legat m'o scăpat din mâna Tătarilor și...

— Nu mai sta de vorbă, Talpane, strigă Balc, umflați-o numai decât și pe drum!

Slujitorii cărora Voevodul le făcuse semn, luară pe Ileana în brațe cu toată împotrivirea ei, o legară de mâni și de picioare și o duseră la calul lui Talpan. După ce acesta încălecă, slujitorii legară fata de șea și de brâul lui.

— Nu ți-am spus, puicuță, să fii cuminte, zise Talpan după ce porniră. Vezi ce ai pățit: în loc să ștezi frumusețea în brațele tatei, iată-te legată, atârnată de spinarea mea par'c'ai fi o traistă!

Ileana nu răspunse căci pierduse cunoștința. După un mers de un cias, pe o căldură obositoare, ceata ajunsese pe malul Bistriței, în fața Bacăului.

Bacăul, pe acea vreme, nu se afla ca astăzi, întreg pe malul drept al Bistriței, ci cea mai mare parte a orașului era clădită pe un ostrov al râului, la gura Bărnăului și numai câteva case se aflau pe ma-

că după publicarea ordinului de mobilizare, toate trenurile de mărfuri au fost oprite în loc la cea mai de aproape stație. Toate mărfurile au fost scoase din vagoane și puse în magazine sau chiar și afară sub cerul liber. Astfel auzim, de pildă, că în apropiere de gara Căineni s'au descărcat la 40 vagoane de cucuruz, care zace afară sub cerul liber, coperit și păzit de soldați. Bine înțeles, cucuruzul e despărțit și însemnat, că al cui este. Iar acum până după potolirea stării de războiu, cu trenul nu se mai pot trimite nici un fel de mărfuri.

Trenurile de persoane încă au fost oprite. Pe toate liniile, cari au legătură cu străinătatea, nu mai umblă decât un tren pentru ducere și altul pentru întoarcere în fiecare zi. Niște Mărgineni de-ai noștri, cari au venit pe la granița Căineni—Turnu-Roșu ne-au povestit că au călătorit pe coperișul vagonului. Iar în vagoane erau soldați români, înflăcărați la culme pentru apărarea țării și a neamului românesc.

O îmbulzeală grozavă se zice, că este și pe linia Predeal—Brașov. Multă lume călătorește pe treptele și pe coperișul vagoanelor. În alte părți va fi desigur tot asemenea. Pe toate liniile umblă acum tot trenuri militare. Românii sub 46 ani nici nu mai primesc pașapoarte pentru a pleca din România în străinătate.

Toate garile și stațiunile mai mari sunt ocupate de soldați și puse sub conducerea armatei. La direcțiunea generală a postelor și a căilor ferate au fost împărțiți câte un ofițer înalt de stat major (oficiul militar care lucră planurile de mobilizare). Asta din motiv, ca să se facă cea mai mare controlă asupra telegramelor și alte trimiteri în străinătate.

Când s'a început transportarea soldaților?

De Joi până Sâmbătă s'au făcut înștiințările rezerviștilor, cari au trebuit să se prezente îndată la comandă. Iar Sâmbătă spre Duminecă noaptea, la 12 ore, s'a început transportarea spre locurile numite.

Asupra mișcării armatei, ziarele din România nu au voie să scrie nimic. Cine va descoperi mișcări de trupe, munițiuni sau alte lucruri secrete de-ale armatei, va fi considerat ca spion, căzând astfel sub grea pedeapsă.

lul drept. Ostrovul era încunjurat de un zid de bolovani și era legat de amândouă malurile prin poduri de lemn, puse în fața celor două porți ale orașului care erau păzite de o strajă de orășeni. Trămbițele lui Balc începuse a suna de departe și când el ajunsese la poarta așezată în dreptul malului stâng al Bistriței, găsi straja sub arme.

De abia trecuse printr'însa și intrase într'o uliță strâmtă cu case mici, cu un singur rând, unele de zid dar cele mai multe de lemn, acoperite cu șindilă, când se văzu venindu-i înainte o ceată de târgoveți în capul cărora mergea un om de statură mijlocie, gras, bălan și roșu la față, purtând haine nemțești.

Acest om era Iohan Mayer, șoltuzul orașului și împrejurul lui erau vre-o câți-va pargari, unii îmbrăcați în haine nemțești, alții în haine ungurești. Căci în Bacău cea mai mare parte a negustorilor fiind pe acea vreme Sași și Unguri, bine văzuți de Voivod, sfatul orașului se alcătuiă numai dintr'înșii, căci negustorii români erau pu-

Românii macedoneni din America

cer să fie primiți a merge în războiu. Trei societăți aromânești din America cu numele: „Lupoaica“, „Tirșerotul“ și „Averchi“ au făcut cunoscut societății macedo-române din București, că 4500 tineri macedoneni au dorința a intra ca voluntari, la caz că România mobilizează. Comitetul din București pentru înscrierea voluntarilor a telegrafiat tinerilor macedoneni, că se pornească îndată, deoarece România mobilizează.

Cum s'a început mobilizarea?

București. Sâmbătă a fost ziua primă, pe când cei dintâi rezerviști aveau să se prezinte la trupele lor. În aceasta zi a sosit un număr grozav de mare. Aducându-se aceasta la cunoștința Regelui, Maiestatea Sa a rămas foarte mulțumit.

Principele Ferdinand numit comandant suprem.

Maiestatea Sa Regele Carol a numit ca comandant suprem al întregii armate pe Principele Ferdinand, moștenitorul tronului României. Înaltul principe a adus această la cunoștință publică prin următorul ordin de zi:

Maiestatea Sa Regele a binevoit să-mi încredințeze comanda de căpetenie a armatei de războiu. Mândru și adânc recunoscător de această înaltă cinste, iau comanda armatei, pe deplin convins, că prin neștrămutata ei credință către Țară și Rege și prin înflăcăratul ei patriotism, ea va pași în orice moment pe urmele glorio-sului nostru trecut. *Ferdinand*, Principe al României.

Iertarea desertorilor.

Ca orice țară, așa și România are un număr oare care de desertori în alte țări. Toți aceștia au fost iertați, putându-se întoarce în țară, unde vor fi trecuți la armată acolo, unde le este potrivit după vârsta lor. Întoarcerea desertorilor se poate întâmpla de acum începând până la 31 August 1913. Decretul (ordinul) acesta a fost subscris de regele Carol.

Jertfirea pentru patrie. Soldații voluntari.

București. Îndată după ordinul de mobilizare s'a format în București și un comitet, unde se înscriu soldații voluntari, a-

țini la număr, iar acei armeni nu se bucurau de nici o vază.

Balc își oprî calul pe loc la vederea târgoveților. Ei ajunseră lângă dânsul și îl salutară închinându-se până la pământ. Șoltuzul îi ură bună sosire și arătă părerea sa de rău pentru că nefiind vestit la vreme, nu putuse să facă fiului Domnului primirea ce i se cuvenea, mai ales acum când vitejia lui izbutise să ferească orașul și împrejurimile de pustiirea păgânilor.

Balc îi răspunse mulțămindu-i pentru urări și laudând atât credința mult cunoscută a Sașilor și a Ungurilor din Bacău cât și vitejia strălucită arătată de feciorii de oaste trimiși de oraș pentru a-l ajuta să răspingă năvălirea Tătarilor.

Cuvântarea lui Balc fû întreruptă prin sosirea unui oștean care venea în fuga calului și se oprî în fața lui.

— Ce este Mândrila, de vii cu atâta grabă? S'o întâmplat ceva Voevodului? Întreabă Balc cunoscând pe un oștean al Curții Domnești. (Va urma).

decă aceia, cari de bună voie se înștiințează pentru a merge în bătaie. Intre cei dintâi, cari s'au înscris au fost dl *E. Antonescu*, profesor universitar (la școala cea mai înaltă, unde învață avocații, medicii etc.) și fiul lui Nicolae în etate de 18 ani.

De asemenea s'a înștiințat ca voluntar marele boier *Nicolae Filipescu*, fost ministru și deputat. El a zis, că nu vrea să se folosească de dreptul de deputat, care îl scutește a merge în bătaie, ci din contră vrea să meargă de bună voie. (E de observat, că înflăcăratul boier Filipescu a fost acela, care în lunile trecute s'a mulțumit

de ministru de războiu, fiindcă România nu ia o ținută mai războinică).

Un viteaz căpitan *Eugen Frâncu* din batalionul de cetate, a cerut să fie trecut în primul regiment de artilerie (tunari) care va intra în foc. Tot asemenea senatorul *Lahovari* a spus, că nu vrea să fie scutit de războiu în urma dreptului de deputat. Profesorul *Mugoci*, fiind mai anii trecuți bolnav, îl trecuse în rezervă. El a cerut acum, simțindu-se bine, să fie înscris în șirul celor ce vor merge în foc.

Chiar și despre marele învățat român, *Nicolae Iorga*, se vestește, că a cerut să fie trecut în rândul ofițerilor armatei pen-

tru apărarea țării, apoi Brătian, Morțun etc.

Mai multe sute de Români macedoneni, între cari Nuși Tului, doctor în filosofie, avocații Covota și Statu etc. etc. încă au cerut la ministerul de războiu, ca să fie primiți ca voluntari.

Cât e de mare armata României?

În cele următoare dăm unele amănunte asupra organizației militare a României, care se compune din: 1. Armata activă (cea de ștand); 2. rezerva armatei active; 3. miliția. Soldatul este ținut 7 ani în activitate, 10 ani în rezervă și 4 ani în miliția.

Atacul Grecilor asupra Bulgarilor în Salonic.

Cea dintâiu întâmplare mai mare, la începutul noului războiu balcanic, a fost atacul Grecilor asupra Bulgarilor în Salonic. Trupele grecești au pătruns pe ascuns în casarmele Bulgarilor. Numai decăt au aprins casarmele, iar pe Bulgari, cari nici nu visau de așa ceva, i-au scos afară. Cine nu se predă îndată, era omorât momentan. Celor ce au scăpat cu viața li s'a luat armele, iar după aceea au fost scoși afară din oraș. Chipul nostru ne arată unele scene, cum au intrat Grecii în casarmele Bulgarilor.

Părțile de căpetenie ale armatei în timp de pace sunt:

- 40 regimente de infanterie,
- 9 batalioane de vânători (jagări);
- 10 regimente de roșiori și 1 de escortă;
- 10 regimente de călărași (călăreți);
- 20 regimente artilerie (tunari) de câmp;
- 2 regimente artilerie de cetate;
- 7 batalioane de trupe speciale (saniteți, pentru facerea de poduri etc.)

Toate aceste corpuri de trupă sunt grupate în 5 corpuri de armată, de câte două divizii.

În timp de războiu, pe lângă cei 280.000 de infanteriști activi, — 7 contingente, adică din 7 ani, — mai sunt oameni pentru o armată grozavă. Numai cele 10 contingente de rezervă, socotite de câte 40.000 oameni un contingent, fac la o altă 400.000 de rezerviști de infanterie. În total s'ar putea înarma 700.000 de oameni la infanterie.

De fapt, astăzi sunt rezervă numai 40 batalioane de infanterie pentru cele 40 de regimente active. Dar aceste 40 de batalioane sunt organizate din timp de pace, fiind rânduite în lege.

Generalul Crăiniceanu spune însă, că în timp de războiu s'ar mai putea forma următoarele divizii de mobilizare:

În afară de armata activă, compusă din 10 divizii cu 7 contingente (adecă soldații din cei 7 ani de ștand), România mai dispune următoarele:

1. De 10 contingente de rezervă de toate armele, adică de peste 400 mii de oameni instruiți (învățați). Din aceștia numai jumătate ne trebuie pentru a organiza 10 divizii de rezervă.

2. Deosebit de materialul de artilerie de rezervă cu tunuri cu tragere repede, mai avem tot materialul de lipsă pentru formarea a cel puțin 10 regimente de artilerie (tunari) de rezervă cu tunuri cu tragere înecată.

3. Avem apoi arme, munițiuni și mitralieze pentru înarmarea infanteriei de rezervă.

4. Avem încă 4 contingente de miliții pentru paza teritoriului (granița, ordinea etc.).

Chemarea tinerilor români din străinătate.

Ministrul român la Berlin *Beldiman* a chemat la sine pe toți tinerii, cari studiază în Berlin sau petrec în străinătate, și le-a ținut o vorbire înflăcărată. Le-a arătat cât de mult a contribuit România la înființarea statului bulgar, iar acum Bulgarii, în loc de recunoștință, au dus o politică din acelea, care a descurajat și înstrăinat până și pe cei mai înflăcărați doritori de o apropiere româno-bulgară. Purtarea Bulgarei și față de aliații ei dovedește că Bulgarii ar vrea să ajungă mai mare peste toate statele din Balcani, chiar și peste România. Dar Românii nu se vor învoi la o mărire a Bulgarei pe socoteala țărilor vecine, fiindcă aceasta ar fi un pericol și pentru România.

Toți studenții români din străinătate, precum și sute de alți tineri, cari petrec în țări străine, au fost grabnic chemați acasă. Trenurile, cari au mers în zilele acestea spre Predeal, Vârciorova etc. erau pline de tineri români tot unul și unul.

Spre granița Bulgarei!

Toate știrile sosite până azi, Joi după amiază, când scriem aceste rânduri, aduc

vestea, că mobilizarea României a înaintat grozav de iute și sigur. Armata e pregătită cu de toate și are material de războiu pentru timp îndelungat. Recolta e bună, țara dispune de bani, astfel că se poate purta un războiu cât de îndelungat și cu o armată cât de mare. Intrarea armatei în Bulgaria se așteaptă pe Sâmbătă.

București. Mobilizarea e pe sfârșite. De Duminecă încoaci trenurile militare nu mai înceată a trece prin gara Bucureștilor. Tot la câte un sfert de cias trece câte un tren, care transportă armata din Moldova și Oltenia spre Dobrogea și Marea-Neagră.

Asupra stării armatei române la granița spre Bulgaria se păstrează cel mai mare secret. Nu se știe, că adică România va trece numai Dunărea, ocupând ținutul dela Turtucaia până la Balcic, sau că va înainta după aceea și mai departe către inima Bulgarei. Iar dela ținuta României în aceste zile atâră întreagă mișcarea statelor balcanice în viitor.

O întorsătură spre bine, adică fără vărsare de sânge, se mai poate întâmpla numai atunci, dacă Bulgaria va împlini cererea României de a-i lăsa întreg ținutul dela Turtucaia până la Balcic. În cazul acesta poate că s'ar încunjură noi vărsări de sânge, altcum se prea poate, că România să înainteze și mai departe în Bulgaria.

Români transilvăneni voluntari.

Foaia „Minerva“ scrie, că în București s'au înscris ca voluntari în armata română peste 3000 Români transilvăneni. Societatea din București „Cercul Românilor de peste munți“ lucrează mereu, ca numărul acestor voluntari să crească cât mai tare, dat fiind că trăim timpuri mari pentru viitorul neamului românesc.

(Cetește continuarea pe pag. 10).

Pe cărarea care duce...

Pe cărarea, care duce

La dealul cu'n brad și-o cruce,

De unde pornește 'n vale,

La alt sat, o lungă cale,

Un flăcău își grăbia pasul

Și se mângăia cu glasul:

— „Jelui-m'aș și n'am cui,

Jelui-m'aș codrului;

Dar și codru-i ca și mine,

Nici lui frunza nu-i rămâne“.

Mult am stat și-am ascultat,

Doina acestui băiat,

Cum plângea și se frângea,

Clocotea și se perdea

Printre cetinii de brad,

Ca o apă într'un vad.

Nu știu de ce ai cântat,

Tu băiete 'nstrăinat;

Ca să-ți stâmperei o durere

Ori numai să-ți faci plăcere?

Dar în glasul tău plângea,

O durere ca a mea.

Dar mai lin, dorule lin,

Că suntem în sat străin,

Și durerea ta, sărace,

Nu se spune, ci se tace!...

Petru O. Orlăanu.

Abonați „Foaia Poporului“ de acum până la Anul-nou cu **2 cor. 20 bani**. — La cerere se trimit ori cui **numeri de probă gratis**. — Scrie pe o carte postală!

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 10 Iulie n.

Cătră abonați, cetitori și sprijinatorii foii noastre.

Cu numărul 26 al Foi s'a împlinit abonamentul acelora, cari au plătit numai pe prima jumătate a anului. De aceea am pus mandate în foile acestor abonați, iar prin aceste rânduri îi rugăm ca să trimită cât mai curând prețul foii și pe jumătatea a doua a anului, altcum vom fi siliți a opri foaia.

Având în vedere prețul foii, care, — în asemănare cu mărimea ei, — e o nimica toată, ne rugăm de vechii nostri abonați, ca să o plătească și pe mai departe cu toții. Știm că în anul acesta e o mare lipsă de bani peste tot locul. Dar nu trebuie să trecem cu vederea, că cele 2 cor. 20 bani unde îl ajunge pe om acolo îl și lasă, fiindcă aceasta sumă e cât se poate de mică.

Pe de altă parte, în timpul de față se petrec lucruri mari în toate țările din jurul nostru. Trăim timpuri, în cari se pot întâmpla fapte mari de azi până mâine. De la desfășurarea acestor lucruri atâră în mare măsură și viitorul neamului românesc. De aceea avem datorința sfântă a urmări cu grije, a ne interesa și a cetii despre toate cele ce se petrec în jurul nostru. Altcum — prin neștiință — ne săpăm noi înșine groapa.

Un mijloc bun de învățătură avem în foile noastre românești, — dintre cari „Foaia Poporului“ e cea mai veche, mai bogată în cuprins și totuși cea mai ieftină foaie pentru popor! Abonați-o deci cu toții și îndemnați fiecare încă pe câte un prietin sau doi ca și ei să o aboneze. Pe lângă munca grea a zilei, în ceasurile libere de seara și de sărbătoare căutați a Vă înmulți cunoștințele, cetind foi și cărți bune! Lăsați la o parte cărșimele și clevetirile fără rost despre cutare vecin sau cunoscut! Indemnați-Vă unul pe altul, frați Români, la știință și învățătură tot mai multă, pentru că altcum rămânem în coada tuturor pooarelor.

Iar pentru cărțile și foile să se poată face tot mai bune — e de lipsă a-și abona fiecare foaia lui, nu să cetească tot dela altul. Noi știm, că sunt mii și zeci de mii, cari cetesc aceasta foaie, împrumutându-o dela alții. De aceasta încă ne bucurăm, observând că dorul de cetit crește văzând cu ochii. Dar cu toate acestea, fiecare ar trebui să-și țină de datorință și să îndemne pe cei ce cetesc bucuroși aceasta foaie, — ca să o și aboneze, prin ceea ce contribuie la susținerea foii. Pentru că, dacă toți ar voi să cetească tot dela alții — atunci cum să se susțină și să înainteze foaia? De aceea e de lipsă ca să se înmulțească mereu și **plătitorii**, nu numai cetitorii! Iar noi, la rândul nostru, ne vom strădui a o face tot mai bună și mai mare.

Dacă vr'un abonat, din greșală, n'ar fi căpătat mandat, atunci să trimită banii el de bună voie și să nu mai aștepte provocări. Dar fiecare să scrie lângă adresa lui descurcă și numărul foii sub care o capătă. Acest număr e tipărit în partea dreaptă de pe adresa, sub care abonații capătă foile.

Din suferințele unui Român vrednic. Din partea bravului Român *Anghel Blaj* din Almaș-Săliște (comit. Hunedoarei) am primit o scrisoare mai lungă, în care ne arată suferințele, ce le-a îndurat din pricina unor Jidani și alți venetici și a unor și mai ticăloase slugi ale acestora. Iată, ce ne spune neînfricatul Român:

După alegerea de deputat din Dobra, unde învățatul nostru candidat și fruntaș Român dl *Nicolae Ivan* n'a isbutit, fiindcă o parte dintre Românii ticăloși și-au vândut sufletul străinului cum a vândut Iuda pe Christos, mă aflu cu mai mulți oameni la crâjma unui Jidan; aci eră și primarul (judele) nostru, pe care l-am mustrat, că a ținut cu Ungurii și Jidanii, ceea ce nu e frumos, căci și-a vândut prin aceasta religia, sângele și neamul. (Unui astfel de om îi stă ca la un câne, care și-a vârât capul într-o oală și ne mai putându-l scoate, dă cu el de toate petritele, ca să spargă oala, dar e vai și de capul lui). Pe urmă am beut mai departe și judele a început să cânte *Deșteaptă-te Române*. Eu i-am spus, că după ce a ajuns cu capul în oală, acum de geaba se mai deșteaptă. Câțiva tovarăși m'au rugat să cânt niște cântări, pe cari le știam numai eu. Am cântat cu plăcere: *Fii ai României, Frunzuliță, frunzuliță, verde de stejar, Drum bun, drum bun, Doba bate și Astăzi fraților Români*. Jidanul wânzător, pe care noi îl îngrășem, și-a însemnat toate și împreună cu judele, tovarășul lui, m'a arătat jandarmilor, că am făcut agitație în popor. Am fost chemat la Deva și abia în anul 1912 a fost pertractarea. Plângându-mi năcazul dlui Dr. Stefan Rozvan din Ilia-Murășană, acesta a scris dlui Dr. Iustin Popa din Deva, care m'a apărât așa de bine, încât Jidanul și cu slugile lui — judele, fratele acestuia și încă doi au rămas de minciună și eu am fost achitat. Procurorul a făcut recurs la curtea de apel din Cluj. Dar și acolo am găsit un om bun, care m'a apărât și juzii dela curte lavând poeziile cântate de mine traduse pe ungurește au văzut, că nu e agitație în ele contra Ungurilor și m'au achitat. Așa că anul acesta s'a isprăvit procesul meu.

Mulțumesc celor trei domni, cari m'au ajutat și Dumnezeu să le îplinească tot ce cer. Iar pentru frații Români pățania mea să fie de învățătură bună. *Anghel Blaj*.

Învățătura cea mai bună, pe care o pot trage Românii, e să spună în față ticăloșilor, cari se vând Jidanilor și străinilor, că sunt niște slabi și să le arete disprețul cel mai mare. La petrecerile noastre să cântăm numai doine și cântece vitejești, cum sunt și cele cântate de fratele Blaj. Toți feciorii și bărbații tineri să-și aibă cartea lor de poezii, în care să-și scrie cântecelul nostru vitejești, pe cari să le învețe și să le cânte.

Cununie. *Paraschiva Moga* din Apoldul-mare și *Nicolae Vlad* din Cărpeneș, își serbează cununia religioasă Duminecă la 13 Iulie n. în biserica greco-orientală din Apoldul-mare.

Ciocnire de aieroplane. La Aspern (Austria) a fost o întrecere de aieroplane. Aieroplanul Austriacului Stanger s'a ciocnit la o înălțime de 40 metri cu al Francezului Molla. Amândouă aieroplanele s'au sfărâmat cu totul. Aviatorul Stanger și un locotenent, care eră cu el pe aieroplan, e greu rănit, aviatorul Molla a scăpat cu niște rane ușoare.

Obrăznicia unui notar. Notarul din Ciuchici, o cunoscută coadă de topor, a fost însărcinat de inspectorul școlar să ia parte, în numele lui, la examenul școlii române de-acolo. L-au suferit în clasă. La examen erau de față părintele-protopop Dr. Dragomir, comisarul consistorial P. Bizearea, părintele catihet Ciulei și mult popor. Când a început să întrebe părintele catihet la religie „ai cui robi au fost Izraeliții“, se scoală notărășelul și încruntând din ochi tipă: „Eu sunt aici în numele inspectorului și întrebarea aceasta o socotesc — agitație!“ Lumea strânsă în școală a rămas încrămențită de explozia acestui nenorocit.

Sluga aceasta a lui Tisa încercase, când cu alegerea dela Sasca, se vâre pe părintele Ciulei, un bun naționalist, într'un proces de agitație, dar s'a dovedit că e un mincinos laș.

Jubileul unui regiment românesc. Regimentul Baden, Nr. 50, cu reședința în Alba-Iulia, și-a serbat la 24 Iunie v. jubileul de 150 de ani dela înființarea sa. E cunoscutul regiment al doilea român de graniță, despre ale cărui fapte mărețe am scris pe larg în numărul 21 al foi noastre (*Lovitura dela Năsăud*).

Cu prilejul acestui jubileu s'a serbat și amintirea luptei dela Custozza (Italia) unde Românii nostri au dat dovezi de o vitejie nespusă, cu toată că aveau ca dușmani pe frații Italiani.

Inmulțirea advocaților în Ungaria a început să neliniștească pe toată lumea, pentru că numărul prea mare al lor încă contribuie la înmulțirea proceselor, cari prăpădesc averile celor dornice de ele. În Ungaria întreagă sunt cu șapte mii de advocați, mai mulți ca de pildă în Germania, cu mult mai bogată și cu o populațiune întreită ca a Ungariei. Pesta singură are două mii o sută de advocați, adică îndoit ca Viena, care e cât trei Peste de mare.

Ticăloșie. „Românul“ din Arad află, că mai ales în apropiere de sate ungurești feciorii nostri încep să-și lapede portul frumos românesc și să ia pe cel cicoșesc. Îndeosebi le plac laibărele cu șinoare, iar pe cap pun pălării cu niște frunze colorate cu roșu, alb, verde, tot color, cari sunt cât se poate de nepotrivite. Un negustor jidan întrebat pentru ce vinde astfel de pocituri a răspuns: „Așa le place la Valahii ăștia proști!“

Feciorii nostri, cari își cinstesc nația și obiceiurile noastre, trebuie să ia la goană pe ticăloșii, cari își bat joc de ele!

Instrucția militară în școlile normale din România. Învățătorii din România nu fac serviciu militar după ce au eșit din școala normală (seminarul pedagogic), pentru că ei fac în cei doi ani din urmă instrucție militară ca la cazarmă și când ies din școală pe stradă trebuie să poarte baioneta ca și orice alți soldați.

Mult se deprind în acești doi ani și la tragere la țintă. Anul acesta a fost în București întâiul examen de tragere la țintă a celor care au isprăvit școala normală după regulamentul cel nou. De față au fost reprezentanții ministeriilor de culte și de războiu. Normaliștii au tras la țintă (cu cartușe de războiu, adică aspre) cu atâta siguranță, încât au uimit pe toți. Mulți au câștigat premii.

— Iar vorba acum, ca la toate școlile să se introducă tragerea la țintă. Această și trebuie, căci neamul nostru are trebuință de țânțari buni....

Cinstea portului nostru național. Intr'o prăvălie mare din București s'a putut vedea mai zilele trecute o frumoasă toaletă (bluză și rochie) lucrată întreagă cu chindisituri naționale de mai multe sătence din județul Muscel (România). Toaleta a fost comandată de o doamnă mare din Madrid, capitala Spaniei.

Așa dară până acolo, la capătul de meazăzi-apus al Europei, lângă Oceanul Atlantic, a ajuns vestea frumuseții hainelor românești. Iar printre noi se găsesc chiar sate întregi, unde femeile își lapadă portul frumos național și îmbracă rochii, bluze și alte zdrențe dela Jidani. Rușine să le fie!

Petrecere în Blaj. Meseriașii din Blaj, spre marea noastră bucurie în număr mare, au aranjat o frumoasă petrecere, la care au luat parte și intelectualii (cărțurarii) din acest centru de cultură românească. Aranjatorii, în frunte cu secretarul reuniunii, dl Sever Pop, au știut să facă și harnicilor nostri meseriași, și oaspeților o seară frumoasă.

Bancă populară, cu numele Speranța, s'a înființat în Ciuchici (Bănat), unde e notarul spăriat de istoria Jidanilor (vezi: *Obrăznicia unui notar*). Fruntașii se pregătesc să înființeze și o reuniune de înmormântare. — Iată o comună, care pricepe rostul vremii și nu așteaptă să fie mereu sgândărită, ca să facă ce trebuie.

Pentru ajutorința reciprocă. Aflăm cu plăcere, că publicul mare, pătruns tot mai mult de însemnătatea și foloasele „*Reuniunii române de înmormântare din Sibiu*“, continuă a să intereseze atât de soarta Reuniunii însași cât și de întreprinderea de înmormântări (Pompe funebre) a ei. La Reuniune s'au înscris între membrii cu taxa de înscriere de 2 cor. și cu câte 60 bani după cazurile de moarte următorii: Marina Șerban n. Poplăcenel, Paraschiva Marian n. Ileuș, ambele din Rășinari; Ana Marian n. Popa și Petru Marian, măiestru cismar; Ioan Wagner, cismar; Aurelia Beșu n. Albini, preoteasă Zlatna; Lina Veliciu din Ocna-Sibiului; Ioan Stanciu, zugrav de case și soția sa Ana; Ana Băra din Rășinari; locot. penz. Iosif Neugebauer și soția sa Valeria n. Skliva; Adam Roman, comers. și soția sa Ana; Ioan I. Micu toți din Sebeșul de jos; Nicolae Mohan, cul.-tip. penz.; Ioan Duma, paroh în Săcalul de pădure; Petru Debu, paroh în Toderița și soția sa Elena. În timpul din urmă s'au plătit ajutoarele statutare după membrii răposați Estera Orliczky și Paraschiva Ucenic, cari formează cazul al 213 și 214 de moarte în sinul Reuniunii amintite. E de însemnat, că dela întreprinderea de înmormântări a Reuniunii, la recomandarea preoților și învățătorilor din comune, au început oameni chiar și de pe sate să cumpere cosciuge și alte lucruri trebuincioase la înmormântarea iubiților nostri răposați. Să cultivăm între ai nostri simțul pentru ajutorința reciprocă!

O nouă revistă la frații din Basarabia. Tot în Chișinău, unde apare „*Glasul Basarabiei*“, a apărut întâiul număr al unei reviste lunare pentru literatură și știință practică intitulată *Cuvânt moldovenesc*. În fruntea numărului e pusă poezia lui Sion, *Limba românească* (Mult e dulce și frumoasă — Limba ce-o vorbim etc.). Adresa e dl N. N. Alexandri, Chișinău, Nemețcaia ulița Nr. 6.

Soldați francezi condamnați pentru răzvrătire. Am fost arătat, că soldații francezi dintr'un regiment de infanterie s'au răzvrătit, pentru că guvernul francez vrea să introducă iară serviciul militar de trei ani. Ceice au fost dovediți ca ațăători, au fost condamnați la temniță grea.

Foarte bine, căci soldatul are să apere și să cinstească înainte de toate și legile țării. Dar ce pedeapsă ar merita ofițerul, care-și bate joc de limba românească a feciorilor nostri? Noi credem, că cel puțin furcile, căci un astfel de om e dușmanul patriei, pentru care soldatul român își varșă sângele.

O propunere potrivită. Toată lumea s'a scârbit, când a aflat de cruzimile de o sălbătăcie înspăimântătoare săvârșite de Bulgari și Sârbi mai ales, dar și de Greci împotriva copiilor, femeilor și bătrânilor turci. Fostul ministru turc Babansade propune într'o gazetă turcească să se fotografieze pentru cinematograf aceste cruzimi și să le arete Turcilor, pentru că să fie îndemnați la răzbunare și tinere în minte.

Din nebuniile sufragetelor. Am mai scris de câteori despre sufragetele engleze, niște nebune, cari fac atentate cu bombe, dau foc la case și fac și alte crime, pentru dieta Angliei nu vrea să voteze lege, prin care să li se dea și lor dreptul de vot la alegeri. Nu de mult o sufragetă s'a aruncat asupra unui cal, care tocmai pornise la fugă la niște alergări de cai, unde eră și regele Angliei. Calul a trecut peste ea, de asemenea și alți cai, așa că a fost rănită greu. Dusă la spital, a murit.

Petreceri.

„Reuniunea femeilor române gr.-or. din Hunedoara“ invită la *Petrecerea de vară* ce se va aranja Sâmbătă, în ziua de Sân-Petru, 12 Iulie n. a. c., în pavilionul de vară a hotelului „Mercur“ din loc. Inceputul la orele 8 seara.

„Reuniunea de cetire și cântări a economilor și meseriașilor din Alba-Iulia“ invită la *Petrecerea* împreună cu producțiune teatrală și cântări corale, care o va aranja la 12 Iulie n. 1913 (în ziua de sfântul Petru) în „Redouta“ orășenească din loc. Inceputul la 8 ore seara. Programul cuprinde 5 puncte, între cari și piesa teatrală „Pribegii“ comedie în 2 acte, localizată de Dr. S. Stanca. După producțiune urmează joc.

Tinerimea jună din Săliște invită la *Petrecerea de vară*, ce se va aranja Duminică în 13 Iulie st. n. 1913 la „Neted“. Inceputul la orele 2 după amiază, iar seara continuare în pavilionul de joc din loc. În pauză se va juca Călușerul și Bătuta. Invitări speciale nu se fac.

Tinerimea intelectuală din comuna Galeș (lângă Săliște) aranjează Duminică în 13 Iulie st. n. o *Petrecere de vară* în „Bărcul funilor“. Prețul de intrare e benevol. Venitul curat va trece în favorul fondului studenților din Galeș. La caz de timp nefavorabil petrecerea se va ține în pavilionul local.

Tinerimea română din Lugoș aranjează Sâmbătă, în 12 Iulie st. n. 1913 (Sf. Petru și Pavel) în saletul otelului „Concordia“ o *Petrecere cu joc* la care invită cu toată stima. Inceputul la orele 8 seara.

Venitul curat e destinat pentru „Fondul ziaristilor români“. Oferte marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cvita pe cale ziaristică.

Inteligența română din Lechința și jur invită la *Petrecerea de vară cu dans* precedată de concertul dat de corul teologilor din Blaj ce se va aranja în 20 Iulie st. n. 1913 (a 2-a Duminică după Sân-Petru) în pavilionul „Coroana“ din Lechința. Inceputul precis la 7 ore seara. Toate familiile române din jur de preoți, notari, proprietari și învățători etc. sunt rugate a se considera necondiționat de invitate chiar și fără aviz. Familiile invitate sunt rugate a invita pe toți cunoscuții lor și verbal. Toaletă simplă. Costumul național e binevăzut.

Tinerimea română din Rodna-veche și jur invită la *Producțiunea teatrală-muzicală* împreună cu joc ce o va aranja la 12 Iulie st. n. 1913 (Sâmbătă seara în ziua de Sân-Petru), în localitățile școlii confessionale gr.-cat. române din loc. Inceputul precis la 8 ore seara. În pauză se va juca Călușerul și Bătuta. Programul constă din 5 puncte, între cari și piesa istorică în 2 acte și 2 tablouri „Codrean haiducul“, de Demetriu Bocșa, după N. Gane.

Creșterea igienică a copiilor.

(Urmare).

VI.

Alăptarea măiestrită.

Creșterea copilului numai cu lapte de vacă, fără lapte dela sânul mamei sau cel puțin al unei alte femei izbutește foarte rar, așa că cei mai mulți copii lipsiți cu totul de laptele mamei sau al unei alte femei sănătoase mor. Ceice scapă, rămân amărâți și piperniciți ca vai de ei.

De aceea fiecare mamă cu dragoste cătră viața copilului ei, dacă e bolnavă și nu poate da copilului țâță, să se îngrijască pentru ca cel puțin jumătate din hrana copilului să fie lapte de mamă.

VII.

Îngrijirea copilului de țâță.

Curățenia dă sănătate, necurățenia produce boale, de aceea grijă de curățenie în toate ce privesc pe copil e unul din mijloacele cele mai sigure pentru a-l feri de boale.

Buricul copilului să se îngrijască cu mare curățenie și cordonul buricului să se învelescă de două ori pe zi într'o cârpuliță curată. După căderea cordonului să se mai lege buricul de 5—6 ori pe zi cu o cârpuliță curată, muiată în apă din casă, adică să nu fie rece, tocmai adusă dela fântână.

În cele dintâi trei luni ale vieții să se scalde copilul în apă caldă curată, lăsându-l în baie (scaldă) cinci până la șase minute; bine e, ca să scaldăm copilul în toate zilele și dela a treia lună înainte până la împlinirea unui an; dacă nu s'ar putea aceasta, să fie spălat cu săpun în toate zilele într'un lighian și de două ori pe săptămână scaldat în baie.

După baie să se usuce bine tot corpul, să se desfacă bine toate creșturile pielii pentru a se putea șterge mai bine, mai ales la gât, între pânțele și picioare, subsuori, la șezut și la părțile genitale, unde pielea se spuștește ușor din cauza umezelii și a necurăteniei.

Capul cere o îngrijire deosebită. El trebuie spălat cu săpun și pieptenat în toate zilele. Pe cap să nu se sufere de loc cojile, cari se formează, ci ele să fie îndepărtate cu săpun și cu pieptenele. Dacă se desfac anevoe, trebuie unse des cu unt-de-lemn curat.

Așternutul și veșmintele copilului, să fie cât se poate de curate, cărpele să se premenească adeseori și să se schimbe îndatăce s'a udat copilul. Nu este bine, ca cărpele udate de copil să le uscăm numai și apoi să le întrebuițăm fără a le spăla. Tot așa de nesănătos e să întindem rufele ude lângă sobă în casă, ca să se usuce, căci nimic nu strică așa de tare aierul din odaie, și aierul stricat e pricină de boală pentru oamenii mari, cu atât mai vartos pentru copiii mici. Orice femeie știe, că rufele spălate se uscă afară chiar și eara. Tot așa va face mama și cărpele spălate ale copilului, iar după ce s'au uscat le va încălzi înainte de a le folosi.

Perina sau scutecul, în care se învelește copilul, să nu se strângă prea tare; mâinile pot rămâne libere, capul gol, dacă e destul de cald în casă. În casă să nu-i acoperim capul cu căiță groasă, căci ține prea cald, ceea ce nu e sănătos.

Mai bine e, când se obișnuiește copilul să adoarmă fără a fi legănat.

Albia (trocuța) sau leagănul cu copilul să nu fie pus niciodată jos pe podeală sau chiar pe pământ gol, căci jos trage aierul mai tare, este totdeauna mai rece și de multeori mai umed, așa că copilul se îmbolnăvește ușor.

Îndată după naștere copilul să fie apărât bine în contra frigului.

Odaia, în care doarme copilul, să se aerizeze cel puțin de două ori pe zi prin deschiderea prelungită a ferestrelor; chiar și eara să deschidem cel puțin odată ferestrele. Se 'nțelege, că în timpul, cât stau ferestrele deschise, copilul să fie acoperit bine.

Copilul născut în timpul verii poate fi scos din casă la plimbare la câteva zile după naștere; în timpul toamnei și primăvara așteptăm până când copilul va împlini cel puțin o lună și jumătate, dar și atunci alegem o zi mai frumoasă pentru a scoate copilul la aier câteva minute. Plimbările acestea le repetăm în fiecare zi frumoasă pentru a deprinde copilul cu aierul de-afară.

Mama să nu poarte copilul totdeauna pe acelaș braț, ci când pe cel drept, când pe cel stâng.

În cele dintâi șase luni ale vieții, copilul să se țină *culcat*; după șase luni, când vrea să șadă, îl putem pune jos pe un țol, dar nu eara și când e frig.

După a zecea lună a vieții, când copilul va face încercări să pășească, să-l învățăm să umble, sprijinindu-l totdeauna de amândoi subsuorii și nu numai de o mână.

Dacă un copil plânge mult în timpul nopții sau chiar și ziua, să nu-l adormim cu rachie sau cu mac, căci acestea sunt otrăvuri grozave și îi tâmpesc mintea. Mama vrednică se uită să afle cauza, pentru care plânge copilul. Se poate, că e ud, o cârpă s'a îndoit și-l freacă, nu stă bine sau alte cauze. Când nu poate afla, pentru ce plânge mereu, va arăta copilul unui doctor, dar nu va întrebuiță leacuri băbești. (Va urma).

(Continuare de pe pagina a 7-a).

Opreliști.

Ministerul de războiu a înștiințat, că tuturor fotografiilor și caselor de cinematograf le este oprit a face oare cari fotografii în împrejurimile casarmelor sau alte întărituri militare.

S'a oprit aducerea din Bulgaria a vitelor cornute mari, mici, a porcilor, a nutrețului etc.

Ministrul de războiu a hotărât și înștiințat, că orice scrisori trimise militarilor mobilizați vor trebui să fie deschise. Scrisori închise se vor nimici înainte de a ajunge la celce i-s'a trimis.

In ajutorul celor plecați în războiu.

Pentru ajutorarea celor plecați în războiu s'au început diferite mișcări. „Banca Națională a României“ a deschis o listă de subscripție, în care a semnat 200 mii de lei. Banca Marmaroș și Blanc a deschis o altă listă, semnând însași 100 mii lei. Un judecător înalt dela Curtea de cassatie (curia) din București, cu numele Nicolae Procopescu, a înștiințat pe prefectul (comitele) județului Braila, că el dă 100 pogone de pământ din moșia sa Cioara-Doicești, pentru a fi împărțită acelora dintre țărani de pe moșie, cari vor fi luat parte la războiu. Dacă dintre aceștia vor cădea vreunii pe câmpul de luptă, pământul se va împărți fiilor, soțiilor sau părinților lor. Iar pentru rezerviștii mobilizați de pe moșia sa a trimis 1000 lei, spre a li se împărți.

Camera de comerț din București încă a pus la cale constituirea unui comitet pentru adunarea de ajutoare pe seama celor plecați în războiu.

Românii bucovineni.

Foaia ce o primim din Bucovina, „Viața Nouă“, organ politic-național, aduce știrea, că mobilizarea armatei românești a produs o însuflețire de nedescris în rândurile Românilor bucovineni. Un grup de studenți universitari și alți funcționari români au luat hotărârea, că îndată ce armata română va trece pe teritor bulgar, ei vor pleca în România ca voluntari.

„Crucea Roșie Română“

(societate care îngrijește de cei răniți) desvoaltă o mare activitate de câteva zile încoace. După cum se știe, sunt două societăți: una a domnilor, iar cealaltă a doamnelor. Amândouă societățile fac mari pregătiri. Doamna Elisa Brătianu are în-tocmit totul pentru 170 paturi; doamna Sabina Cantacuzino 100 paturi; iar prințesa Calimachi alte 100 de paturi. Societatea domnilor dispune de 380 paturi, iar societatea doamnelor 120 paturi, rânduite cu tot personalul de lipsă pentru îngrijirea bolnavilor.

Pentru dragostea de neam.

Funcționarii din ministerul instrucțiunii publice (pentru școli și biserici), înainte de a pleca sub drapel, s'au prezentat la șeful lor, dl ministru Disescu, pentru a-și lua rămas bun. Aceasta s'a întâmplat Duminică la ciasurile 10 a. m. Ministrul român, când i-a văzut în fața lui pe toți, unul ca unul, n'a putut nici să vorbească; iar ochii i-s'au umplut de lacrimi. Apoi cu vocea sugrumată, dar cu un dor arzător în inimă pentru neamul românesc, le-a zis: „Mergeți cu bine și să vă întoarceți victo-

rioși. Vom avea grije de familiile voastre, soția mea va îngriji de femeile și copii voștri“. După aceea dl ministru a îmbrățișat pe fiecare dintre ei. Toți cei de față plângeau, dar nu de întristare, ci de dorul arzător pentru fericirea patriei. A fost o privesc grozavă.

Din multe familii pleacă bărbații cu totul, dar fără să se observe vr'o nemulțumire. Dintr'o familie au plecat cinci frați, iar mama lor s'a înscris și ea ca soră de caritate (șvestără, care să îngrijească de bolnavi).

Un alt caz înduioșător: Unui rezervist i-a murit soția cinci zile înainte de-a fi fost chemat sub drapel. El s'a prezentat la poliție cu 7 copii, dintre cari cel mai mare era de vr'o 10 ani. Soția o înmormântase cu o zi înainte. La poliție n'a zis decât: „Sunt rezervist, trebuie să plec și n'am cui lăsa copii“. El ar fi voit să plece, dar îl neliniștește grija copiilor. Văzând aceasta s'au înștiințat 7 inspectori ai poliției capitalei București, dintre cari fiecare au luat câte un micuț orfan. Rezervistul cu lacrimi de bucurie în ochi și-a îmbrățișat copii și a plecat să se înștiințeze la trupă.

610.000 soldați mobilizați.

București. Mobilizarea începează repede, cum nici nu se credea la început. Până acum stau sub arme 610 mii de soldați. La început se ordonase numai la 400 mii.

Se mai vestește, că Maiestatea Sa Regele Carol ar fi declarat, că chiar și el are de gând să meargă la războiu, deoarece e vorba de vază și viitorul neamului românesc. Bătrânul, dar gloriosul Rege al României, are de gând să se pună în fruntea fiilor și nepoților eroilor dela 1877.

Ce face Turcia?

Marele vizir (ministru președinte) al Turciei a declarat ministrului român Manu din Constantinopol, că armata turcească e gata pentru orice împrejurare.

De altcum se știe, că Turcia a declarat, că dacă în Balcani se va începe din nou războiul, atunci ea (Turcia) încă își păstrează mână liberă, sau cu alte cuvinte, o să se alieze cu vr'o armată, care va sări asupra dușmanilor ei de până acum. In cazul acesta s'ar alege nimica din consfătuirile pentru pace purtate până acum între Turcia și statele balcanice aliate.

Consulul român din Rusciuc amenințat de Bulgari.

București. Consulul român din Rusciuc, cu numele Pădeanu, a fost amenințat de poporațiunea bulgară din acel oraș, iar autoritățile bulgare s'au făcut că nu văd nimic. Simțindu-și viața amenințată, consulul român a cerut ministerului ca să-l recheme în patrie telegrafice, deoarece nu mai poate sta acolo. Pădeanu a plecat peste Giurgiu, iar de acolo la București. Deodată cu consulul român au părăsit Rusciucul și consulii Greciei și Serbiei.

Cine va conduce armata română?

1. Maiestatea Sa regele Carol e șeful suprem (cel dintâiu) al armatei.
2. Moștenitorul de tron, Principele Ferdinand, e generalismul armatei.
3. Generalul Hârjeu, ministru de războiu.

4. Generalul Averescu, șeful statului major (unde se fac planurile de luptă).

5. Generalul Cotescu, comandantul corpului I de armată.

6. Generalul Crăiniceanu, comandantul corpului II.

7. Generalul Iarca, comandantul corpului III.

8. Generalul Lambrino, comandantul corpului IV.

9. Generalul Culcer, comandantul corpului V de armată.

Manifestațiile pentru războiu.

București. Din toate părțile țării vin vești despre frumoase manifestațiuni pentru războiu.

Așa de pildă la Piatra-Neamț până noaptea târziu lumea a manifestat cu steaguri la trecerea țărânimii, care alerga din toate părțile la chemarea goarnelor. La Bacău și în alte părți același lucru.

Chiar și rabinii (preoții jidovești) îndeamnă evreimea să meargă la luptă și să facă toate jertfele, pentruca România să iasă victorioasă.

Ce zic Marile-Puteri în urma mișcării României?

Viena. Dr. Dillon, ministrul Franței în Viena, a cercetat pe ministrul de externe al monarhiei noastre, contele Berchtold, căruia i-a adus la cunoștință, că Anglia și Franța sunt de părere, ca Marile-Puteri să nu se mestece în Balcani. De aceea Dillon îi face lui Berchtold cunoscută aceasta propunere a guvernului francez și englez, care ar fi următoarea: *Marile-Puteri să se declare apriat, că nu se vor amesteca în noul războiu balcanic.*

Contele Berchtold a răspuns, că Austro-Ungaria ia la cunoștință cu bucurie spusele reprezentantului Franței, fiindcă și monarhia noastră e călăuzită de gândul de-a susține pacea Europei, și prin urmare de-a ști și vedea, că războiul balcanic nu se întinde mai departe. *Dar pe lângă toate acestea, monarhia austro-ungară are în Balcani interese deosebite de-ale Marilor-Puteri și prin urmare nu se poate lega cu siguranță la nimic, ci din contră trebuie să-și rezerve mână liberă pentru cazul, când interesele ei în Balcani ar fi atinse.*

Ce face Rusia?

Așa se întreabă multă lume. Iar după unele știri — sosite în decursul zilei de Joi, — se pare, că Rusia vrea să mobilizeze din nou. Din Varșovia se vestește adevărat, că în tot guvernământul Varșoviei s'a ordonat mobilizarea pe 15 Iulie. Toți ofițerii concediați (la urlaub) au fost chemați la trupele lor. Rezerviștii anului 1907 au primit ordin, ca pe 15 Iulie să se afle la regimentele lor. Medicii nu mai primesc pașapoarte pentru a merge în străinătate. Guvernorul Skallow, care era în concediu, s'a întors de grabă acasă. Intoarcerea acestuia se aduce în legătură cu mobilizarea. Din Kieff se vestește, că acolo s'ar fi trimis deja ordinul de mobilizare.

Un Rus cu trecere, fiind întrebat de un ziar vienez, a răspuns însă următoarele asupra mobilizării: Ce privește mobilizarea asta, nu este de a i-se da mare însemnătate. Astfel de mobilizări în parte, se întâmplă în toți anii. Neliniștea se produce numai în urma stării neliniștitoare de peste tot locul. Pe când astfel de „mobilizări de probă“ se fac prin diferite guver-

nămintă în fiecare an. E numai închipuire a crede, că mobilizarea din jurul Varşoviei e în legătură cu stările politice din Balcani, sau că ar fi îndreptată contra monarhiei austro-ungare.

După cum se vede, Rusia zice, că ea nu vrea să mobilizeze pentru a se amesteca în Balcani. Monarhia noastră nu mobilizează, dar nu își dă învoirea nici cererii Franței și Angliei, că adevărat n-o să se amestece în Balcani. Nu ni se spune însă nici cum crede, că s'ar putea întâmpla amestecul Austro-Ungariei în viitorul războiu.

Pe de altă parte nu se știe sigur nici aceea: Cum intră România în Bulgaria? Cât și până unde vrea să cuprindă? Iar când va fi la adevărat, pe al cui ajutor se mai poate sprijini sau din ce parte s'ar putea întâmpla să mai fie atacată România?

Iată tot atâtea întrebări, asupra cărora azi nu se poate da un răspuns hotărât. Dar în zilele viitoare, — cât ce România a trecut Dunărea, — vor trebui să se lămurească lucrurile.

Până acum multă lume crede, că România s'a depărtat de alianța cu Austro-Ungaria și Germania, alipindu-se mai tare la Rusia.

Din partea României s'a declarat însă de câteva ori, că ea nu și-a schimbat politica. Iar demonstrațiile, din zilele trecute, contra monarhiei noastre nu le-ar împărtași cărmuitorii României. Cât pentru demonstrații contra Austro-Ungariei, ce se mai întâmplă și acum prin orașe din provincie în România, — acestea sunt pornite de-acolo, că se crede, că monarhia n'ar fi sprijinit din destul cererile României la Petersburg. Afară de aceea în România s'a făcut sânge rău și din cauză, că se susține, că Austro-Ungaria arată multă alipire față de Bulgaria, care e dușmana României.

În urma noului războiu balcanic înviala dintre aliații de mai nainte se crede de nimicită. În timpul din urmă Rusia a arătat alipire numai Serbiei și Greciei, căreia i-a trimis 10,000 de franci pentru răniții în luptele din zilele trecute.

Sunt însă cercuri, — îndeosebi germane — cari susțin, că Rusia o să încerce în cel mai scurt timp a aduna iarăși la olaltă pe aliați. Cu puțină e și acest lucru. Numai cât cam cu greu se poate întâmpla, fiindcă de prezent înverșunarea între Bulgaria și Serbia e foarte mare. Pe de altă parte, se crede, că o prea tare mărire a Bulgariei nu-i place nici Rusiei. Asta din cauză, că atunci Bulgaria s'ar ocupa cu gândul ca azi-mâne să pună mâna și pe Constantinopol. Iar ocuparea Constantinopolului o sperează Rusia de atâtea vreme, numai cât că n'a putut, și cine știe când va putea. Astfel este de a se înțelege, că în timpul din urmă Rusia a sprijinit mai mult dorințele Serbiei decât ale Bulgariei. În fine o să vedem ce ne va aduce viitorul.

Viena. Ultimele știri spun, că între Bulgari și Sârbi nici pe departe n'ar fi avut loc lupte așa de mari, după cum s'a vestit la început. Ba se zice, că se mai poate întâmpla minunea, ca Bulgaria să se împace cu Serbia pe baza contractului lor de alianță. Ar fi adevărat temere, că nimicirea alianței lor va fi în favorul României. Sunt și păreri, cari zic, că Rusia încă se va împotrivi, ca România se ocupe teritor mai mult decât a cerut la început dela Bulgaria. (Vedem deci o seamă de credințe și păreri, cari se vor lămurii mai cum se cade numai după ce România va fi trecut Dunărea. Până acum mai bine vor fi știind lucrurile numai regele Carol și ministrii săi).

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul "Tipografia Poporului".

Prețul bucatelor

În SIBIU la 8 Iulie st. n.

Grâu	Cor. 19.—	până 29.60 de hectolitru
Săcară	—	—
Orz	—	—
Ovăz	8.50	10.60
Cucuruz	15.—	16.60
Cartofi	5.—	6.—
Fasole	—	—
Făină Nr. 3	35.20	35.20 la 100 chilo
" 4	34.40	34.40 " " "
" 5	33.80	33.80 " " "
Slănină	160.—	170.—
Unsoare de porc	179.—	176.—
Său brut	56.—	64.—
Său de lumini	84.—	88.—
Său de lumini topit	104.—	104.—
Săpun	66.—	66.—
Fân	6.—	8.—
Lemne de foc neplutite	10.80	11.10 la met. cub.
" " plutite	10.20	10.70 " " "
Spirit rafinat	Cor. 2.12	2.12 la litru
Spirit ordinar	2.26	2.23 " " "
Carne de vită pentru supă	Cor. 1.30	până 2.— la chilo
" " friptură	1.60	2.— " " "
" " vițel	1.—	1.80 " " "
" " porc	1.20	2.— " " "
Onă 10 bucăți	—	—,67 —,80 " " "
Un pătrar de miel	—	— " " "
Carne de cal	—	—,80 1,20 " " "

În BUDAPESTA 9 Iulie st. n.

Grâu de Tisa	78 chilo	Cor. 11.—	până 11.17 la 50 chilo
" 79	—	11.12	11.27 " " "
" 80	—	11.15	11.30 " " "
" 81	—	—	— " " "
Săcară	—	9.40	9.55 " " "
Orz	—	8.20	8.40 " " "
Ovăz	—	9.15	10.— " " "
Cucuruz	—	7.85	7.90 " " "

Prețul banilor în 9 Iulie n.

Galbeni	Cor. 11.50	vândut
100 Lei, hârtie	—	11.42
100 Lei, argint	—	—
Lire turcești, aur	21.40	21.65
1 funt sterlingi englezești	23.84	24.20
100 marce, aur	118.05	118.62
100 hârtie	118.05	118.62
Napoleon	19.06	19.22
100 Ruble rusești, hârtie	252.—	255.—
100 argint	242.—	24.—

Loc deschis.

Atragem atențiunea asupra inseratului cu Coase din oțel de diamant, cari se pot comanda dela bine cunoscutul nostru comerciant român Nicolae Răchițan din Săsciori (Szászcsor Szeben megye).

Dentist
Virgil Muntean
SIBIU
Str. Urezului (Reisnergasse) 17
Pune dinți
în cauciuc și de aur cu
— prețuri moderate. —

Deschidere de franzelărie — în Săliște —

Fac aunoscut onoratului public, că eliberându-mă dela armată, îmi deschid iarăși prăvălia mea de franzelărie, vânzare de diferite făinuri făina roșie etc., cu prețurile cele mai moderate

Cu toată stima

Constantin Răcuciu
Săliște, strada Piața veche

Casa

din Sibiu, Grabengasse Nr. 14 constatătoare din 2 odși și culină, grajd, curte și grădină sunt de vânzare din mână liberă. Informațiuni mai deaproape în Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 36, în prăvălia de pantofărie.

Publicațiune.

Comuna Orlát exarândează ospătăria și măcelăria comunală prin licitațiune publică, ce să va ținea în 27 Iulie n. c., la 9 oare a. m. — Prețul de strigare 1550 Cor. și 210 Coroane.

Condițiunile să pot afla la primăria comunală.

Orlat, în 8 Iulie 1913.

Primăria comunală

„Berson“

călcăiu nou de gumi

Cereți dela pantofar direct, ca să pună de cel mai nou în carton aurit.

Nr. 915/913

1111

Publicațiune.

Comuna Veszteny (Vestem) exarândează pe calea licitațiunei publice, ce se va ținea în 2 August 1913 st. nou, la 3 ore după amiază în cancelaria comunală, dreptul de pășunat cu oi din hotarul comunei pro 1913/1914. — Prețul de strigare 1500 Coroane. Vadiu 10%.

Condițiunile de licitațiune se pot ști în cancelaria comunală.

Veszteny 8 Iulie 1913.

Primăria comunală.

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“ unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuraticesau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“

Odol
tot ce este
mai bun pentru dinți

Cine folosește zilnic și consecvent Odol, întruiește după a noastră cunoștință de azi, cel mai bun mijloc pentru dinți și gură.
Prețul: sticlă mare K2— mică „ 1-20

Anunț de căsătorie.

Un tinăr notar comunal voiește a se căsători cu o fată sau văduvă tină. — Respectiva trebuie să fie frumoasă și să fie în stare a conduce o economie (gospodărie) mare. Numai epistole serioase provăzute cu poză sunt a se trimite la administrația acestei foi sub „notar comunal“. Discreția e chestie de onoare.

1091

Onorate domnule!

Cunoscând multe lipsuri ale pu-
blicității românești din provincie, am
deschis în Budapesta un

Biron de informații și agentură românească.

Dau orice informații în orice cauză
ce se ține de Budapesta. Esoperez re-
soluarea grabnică a diferitelor rugări
făcute către oricare ministru, Curie, ori
alt oficiu. În cauze de licențe, de că-
sătorie și alte drepturi esoperez resol-
vare în cel mai scurt timp posibil.

• Prin mine se pot comanda pe
credit în rate de 5—6 ani cu prețuri
ieftine oricare sistem de motoare de
benzină, ori de oțel brut ori de gaz.
Tot felul de mașini de trăierat, tot
felul de mori cu petri fine și mo-
toare trainice, tot felul de automo-
bile, pompe și ferestre și alte re-
vizite economice. Toate acestea vor
fi garantate pe mai multă vreme și
vor fi cumpărate dela cele mai ves-
tite fabrici, — deci din mână primă,
— și nu dela agenturi jidovești. Zilnic
primesc plângeri dela țărani români,
cari cumoarănd mașini dela agenți,
au fost înșelați, căci neștiind țărani
români ungurești, au iscălit con-
tracte a căror conținut nu l-au cu-
noscut. Planul meu este ca să-i scu-
tesc pe ai noștri de șarlataniile ji-
dovilor și să-i scap de procese. —
Il știu deci pe fieștecare Ro-
mân doritor să-și cumpere ceva să-mi
scrie ca să merg eu la dânsul ori
să vină dânsul la mine să ne înțe-
legem, — iară de agenți jidovi să
se teamă ca de foc, și să-i scoată
afară din casele sale.

Esoperez dela băncile mari din
Budapesta împrumuturi pe amortizare
de 20—50 ani cu procente mici și mij-
locesc vânzări și cumpărări de moșii și
păduri mari.

Cumpăr grâu, cucuruz, ovăs, boi,
oi și porci. Tot felul de poame și le-
gume. — cu un cuvânt tot ce are Ro-
mânul de vânzare.

Caut agenți români pentru păr-
tile locuite de români.

Pentru serviciul meu îmi plătiți
o taxă după învoială. Cu stimă 627

L. OLARIU

Budapest II. Margit körút 11
lângă podul Margithid.

Beutura es-
celentă și cu
gust bun care
produce
sânge. — Re-
comandă de
medici contra
boalei de
anemie, lip-
să de sânge,
nervositate,
reconvales-
cență. Influi-
ențează producerea sângelui, in-
tărind mușchi și nervii, dă apetit
fără a avea ceva urmări neplăcute
asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor.
3-50, una mică Cor. 2—. Se capătă
în toate apotecile. 591

Depozitul principal la:
GUIDO FABRITIUS,
apotecar în Sibiu.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande
sau tot felul de alte cum-
părări făcute în urma unui
inserat cetit în foaia noastră,
— a aminti și spune, că de-
spre lucrurile comandate sau
cumpărate ai cetit în inseratul
din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta
la răspândirea și lăptirea foii
noastre, ar pe altă parte vei
fi servit de grabă, fără ca acea-
sta să te coste ceva mai mult

Un tinăr

d'n familie bună, absolvent de 3 sau
4 clase gimnaziale, reale sau civile,
află loc de **practicant** la
firma **Ioan Comșa &
fiu** în Săliște (com. Sibiu), 1087

O casă

cu prăvălie și cârcimă rentabilă cu
licență de beuturi, tabac, sare
și timbre în comuna Cioara infe-
rioară (Alsocsora), comit. Alba in-
ferioară, din cauza altei întreprinderi
e de **inchiriat** cu un preț moderat
pe timp de 5—10 ani, eventual
să vinde din mână liberă. Casa
constă din odaia de cârcimă și alta
pentru prăvălie, 3 odăi de locu-
it, grajd, fântână, grădină, ghețar
etc. În comună sunt 500 numeri de
casă, e post de jandarmi, notari-
at și agentură postală, stațiune de
tren la Tatârlău lângă Vințul de
jos (Alvincz). Reflectanții au a să
adresa la **Mendel Armin în Also-
csora** cel mult până la sfârșitul lunii
lui Iulie, de unde vor primi informa-
țiunile necesare. 1107

Un tinăr

absolvent de pedagogie, caută post
de **scriitor** în vr'o cancela-
rie, eventual și numai pentru câteva
luni, pe lângă pretențiuni modeste.
Adresa se poate afla la administrația
„Foi Poporului“. 1076

Pentru negustori.

Să face cunoscut prin aceasta, că
să află de dat în chirie un lo-
cal pentru prăvălie, lângă acesta
o casă cu 2 încăperi în nemijlocita
apropiere a localului meu de cârcimă,
fiind situate la cea mai bună poziție
din comuna Daia (Oláhdálya), posta
Szászsebes Doritorul de a închiria
aceste poate aranja prăvălie singur,
sau fiind companist cu subscrisu',
mai întreprinzând în comună și alte
afaceri de câștig. **Simion Ispas,**
proprietar 1093

În arândă

pe mai mulți ani se dau 500 jughere
catastrale; dintre cari 400 jug. ar-
tor și pășune, 100 jug. rât și fână,
cu preț moderat. Foarte acomodat pen-
tru **șireeavitelor**, fiind deschisă căl-
băgirea aceloră, iar iernatul fiind asi-
gurat cu escelentul fân ce să capătă
din cele 100 jug. rât și fână. Apă
destuă. Instalație pentru fătutul oi-
lor. Reflectanții să se adreseze direct
la proprietariul: **Ferenczy Lajos,**
mare proprietar în Borsa-Ujfalu
(Kolozs megye). 1103

Pentru pantofari.

La subscrisu' să află de vân-
zare o mașină de cusut cu cilin-
dru, în stare foarte bună, fiind nu-
mai puțin folosită. **Lazar Muntean**
în Turnișor Nr. 177 (Kistorony,
per Nagyszeben). 1092

:: Atellerul dentistului ::

E. DIEKER

SIBIU, str. Măcelarilor 30, etagiul I

— e închis până la finea lui Iulie —

1100

Casele

din Sibiu, strada Turnului (Saggasse)
Nr. 50 și strada Wagner (Wagner
gasse) Nr. 1 dimpreună cu grădina,
precum și Hotelul Mihaiu din strada
Turnului Nr. 11 sunt de vânzare
din mână liberă. Amănunte la **Ioan
Mihaiu**, proprietarul caselor, Sibiu
strada Wagner Nr. 1. 1042 1—

Un practicant

din familie bună, absolvent de 2—3
clase gimnaziale, reale sau civile, și
care posedă limba germană sau ma-
ghiară, se primește în prăvălia de
manufactură, lăcănie și ferărie a
firmei **Nicolae Răchitan** în Săsciori
(Szászcsor, Szebenmegye). 1112

Cetiți și vă mirați! De necrezut!

600 bucăți numai Kor. 3'80

Un cias aurit minunat precision
Anker, ce merge 36 ore regulat, dimpre-
ună cu un lanț, pe lângă 3 ani garanție,
1 cravată modernă de mătăsă, 3 buc. ba-
tiste fine, 1 inel pentru domni cu imi-
tație de peatră scumpă, 1 spiț pentru tige-
rete cu peatră scumpă, 1 broșă de dame
(noutate), 1 oglindă de buzunar frumoasă,
1 portmoneu de piele, 1 briceag elegant,
1 păreche de bumbi de maejete, 3 bumbi
pentru cămăși la piept, aur double cu
patent, 1 album cu 36 ilustrate foarte
frumoase, 5 obiecte de ris și petreceri
pentru tineri și bătrâni, 1 carte pentru
compus scrisori, 20 obiecte de corespon-
dență și încă 500 diferite obiecte folo-
sitoare, cari sunt neapărat de lipsă în
casă. Toate la olaltă cu cias cu tot, care
singur e vrednic prețului acela, costă nu-
mai Kor. 3'80. — Trimiterea se face
cu rambursă prin

Wiener-Warenhaus

F. Windisch, Krakau, Nr. 2/12.

NB. Ce nu convine, se retrimit banii.

Cele mai frumoase

Ilustrate

Vederi din Sibiu, Porturi națio-
nale, ilustrate artistice și pentru
orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la
cele mai fine și mai moderne, în
diferite calități și colori moderne
se află, cu prețuri ieftine, la
Librăria dela

Foaia Poporului
Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 45.

Probați numai odată și vă veți
convinge.

Se caută un morar

pentru o moară cu motor de gaz,
într'o comună curat românească. Să
recere să poată conduce singur mo-
torul și moara. Doritorii pot să se
adreseze direct proprietarului **Octa-
vian Marcu** în Tău. 1094

Pășunat de oi.

Duminecă, în 13 Iulie 1913, la
10 ore a. m., se va exarândă pășuna-
tul de oi de pe hotarul comunei
Frâna, în mărime de 100—120 ju-
găre. Prețul de strigare 2000 cor.
Condițiile de arândare se pot vedea
la Nr. casei 106 din Frâna (Asszony-
falva, u. p. Kiskapus) 1088

ANDREAS PAKSA

turnătorie □□□□
de metal și artă

SIBIU

Str. Margarethen 18

Liferare promptă și lucru
solid! — Prețuri ieftine!

se recomandă pentru executarea a tot
felul de **greutăți** (măsurii), **pumpe**
pentru **bere**, **pipe** pentru **buți**
de vin, **mașini** pentru **stropirea**
villor, **clopotele** pentru **vite**,
pisăluguri din **aramă**, **părți întregitoare**
la orice fel de mașini, precum și tot felul
de lucrări, ce se țin de aceasta branșe.

= Berea albă și neagră din = Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

— este foarte bună și gustoasă! —

Această bere
e căutată și
se bea cu plă-
cere de toți
cari o cunosc,
atât la oraș
cât și la sate

Că berea
noastră
foarte cău-
tă se poate
vedea și de
acolo, că cum-
părătorii se
lamulțesc
marea

La comanda dela orice firme, despre care ai aflat din Foaie, **să amintești** totdeauna, că ai cettit inseratul respectiv in **„Foaia Poporului“** ca astfel să fii servit bine, grabnic și ieftin

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de

707

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantagii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3% =

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.

Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capit.

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transsylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458.689-43
Pagube de incendiu		5.456.645-67
In total a fost la Transsyl- (asig. pe viață		11.740.710-—
vania la 31 Dec. 1912 (asig. de foc		183.667.241-—
Capital de fondare și rezerve		2.603.400-—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori), cari au legătură bună la oase și în provincie, să primesc în serviciu totdeauna în cele mai favorabile condiții.

Marca pentru coase

Coase din oțel de diamant

„Bune, ușoare și frumoase“

	65	70	75	80	85	centim.
Coroane:	1-40	1-50	1-60	1-70	1-80	

Ciocane pentru coase Cor. —80

Năcoveli

Cor. —70

La cumpărare de 10 buc. se dă încă una gratuit!

Revânzătorii sunt rugați a cere ofert special

Să se procure la firma românească:

NICOLAE RĂCHITAN

SĂSCIORI (Szászcsór, Szebenmegye) 1095

Față tină, juvenilă, tondafirie și curată =

mai scurt, ome folosește renumita

alifie pentru față și săpunul lui Goldstern de Vukovár

Prețul 1 coroaă bucata

Producant: Apotecarul KIRCHBAUM Vukovár Nr. 26 (Slavonia) 1071

Atențiune!

50,000 părechi de ghețe.

4 părechi de ghețe numai cor. 9-—

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost îndreptat a cheltui o mare cantitate de ghețe adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 părechi ghețe cu șinoare, pentru domni și 2 părechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea con-torm numărului. Toate 4 părechile costă numai K 9-— Trimiterea per rambursă.

S. URBACH, export de ghețe Krakau, Austria Nr. 1013.

Schimbul e admis sau banii retour.

Mașină de clocit pui

pentru 120 ouă, se vinde ieftin în Sibiu, Str. Seivert 11, (Conradwiese).

A apărut o carte de valoare:
„Cultivarea vlei, Manuarea vinului,
Morburile și vindecarea lor“

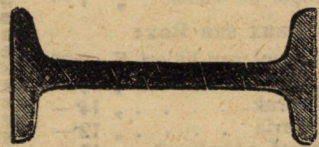

Autorul opului este Daniil D. Graur, inv. și proprietar de vii. Opul are peste 150 ilustrații și 294 pag. este cenzurat și aprobat prin Mi-nistrul de agricultură reg, ung. sub No. 96780/1912 VIII-1. Se capătă la sutor în

Somlyógyörtelek p. u. Krasznahidvég (Szilágy megye), cu prețul de 2 coroane plus 20 fil, porto. Librăriile capătă rabat cuvenit.

1052

Pentru zidiri

Traverse

și tot felul de

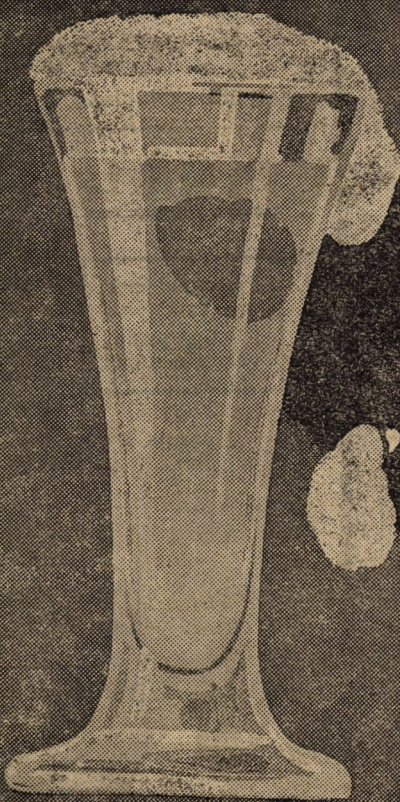
materiale pentru zidiri

Noutate: 1039

„Biber“ ca tencuială iselată ce se folosește la pereți umezi.

Carol F. Jickeli

Sibiu și Alba-Iulia.

Berea Thomas

Thomas Binder
și fii
Cisnădie
Sadu

1074

e cea mai bună bere transilvăneană!

Crema Margit

care se produce prin apotecarul din ARAD KOLOMAN de FÖLDES este cea mai bună pomadă pentru obraz, pe care în 2-3 zile îl face frumos și întinerit.

Crema Margit e singurul mijloc contra pistriurilor, petelor de față, zgrăbunilor, miteserilor etc.

Crema Margit e mijloc neîntrecut contra roșeții pielii, a mânilor și feței, precum și contra arșii soarelui.

Crema Margit produce un efect deosebit prin aceea, că dacă ungem cu ea obrazul, în decurs de 2-3 zile fața obrazului se curăță de pistriuri și petele de față.

Crema Margit e absolut neavătătoare și fără unsoare, fața nu sclipeste, de aceea aceasta cremă se poate folosi și ziua. Prețul unui borcan mare de Crema Margit a lui Földes costă 2 cor., un borcan mic 1 cor.

Pudră Margit albă, roză sau cremă cor. 1-20.

Săpun Margit pro bucată 70 bani.

Nu mai atunci veritabil, dacă fiecare cutie poartă inscripția FÖLDES KELEMEN apotecar în Arad. A se păzi de imitațiuni!

Se capătă în SIBIU la: Karl Frisch, farmacie, Guido Fabritius, farmacie, Gustav Meltzer, prăvălie de săpunuri. Parfumerie Meltzer, I. C. Molnar, farmacie, Karl Merscher drogerie, Karl Müller drogerie, Karl Pischl, drogerie, în Agnita: Wilhelm Frölich farmacie. În Sighișoara: A. W. Lingner, farmacie. În Mediaș: Josef Obert, farmacie. 1021

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătaioare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupesti sunt atruși și cari în urma ușurării din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca aceste stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere năcașurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcașuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic-specialist, conștiincios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de mareă și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al D-ului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta IV, Muzeum-körút 13), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbați cât și femei) deslușiri asupra vieții sexuale unde sângele și sucurile trupesti ale bolnavului se curăță, nervii l-se întăresc, tot organismul l-se elaborează de materiile de boală, chinurile suferenței l-se liniștesc.

Fiind conturbarea ocupațiilor zilnice, dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda lui proprie de vindecare chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, începuturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei o sală de așteptare separată și ieșire separată. În ceea ce privește cura, depărtarea nu este piedică, căci dacă cineva, din orice cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere l se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fiecare. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând de la 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminea până la 12 ore a. m.) 790

Tratament și cu Salvarsamul Ehrlich 606.

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta IV., Muzeum-körút Nr. 13.

Balsamul apotecarului A. Thierry

Allein echter Balsam aus der Schützengasse-Apothek des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

e un mijloc neîntrecut la boala de plămâni și de piept, moderează catarul, oprește flegma, ușurează durerile tusei. Are efect excelent la aprindere de gât, răgușală și la boala de gât, friguri, indoeși sgârșiri în stomac și colică. Vindecă boalele genitale și hemoroide, curăță răncușii și întărește apetitul și mistuirea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a dinților găunoși, contra mirosului de gură și alte boale de dinți și de gură, încetează mirosul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun contra limbricilor. Vindecă tot felul de răni, orban, beșici provenite din feribeteli, buboale, buburuze, răni provenite din arsură, membre degerate, sgrăbunțe, bube ce-au eșit pe piele, dureri de urechi etc. Să nu lipsească din nici o familie, indoeși când bătute epidemii de influență, holeră și alte epidemii. Scrie la: 1072

A. Thierry, apotecar la Îngerul păzitor în Pregrada bei Rohitsch 12 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticlă mare specială cor. 5-60. La comanda mai mari e prețul mult mai ieftin!

Singura veritabilă

Alifie-Centifolia a lui Thierry

împiedică și oprește inveninarea sângelui. Face de prisos operațiile.

Se folosește: la femei cari lăptează, la pornirea lăptelui, împotriva impetritii peptului, la orban, inflamație de picioare sau de os, răni, picioare umflate și la mănecarea osului; apoi la răni de sabie, împunsături, împuscături, tăieturi și sdruncinări, precum și la înflătorirea din corp a obiectelor străine, ca: sticla, țanduri, pietriș, alice, spini etc., la tot felul de umflături, răni, carbunc, chiar și la cancer (rac); la negei pe mâni sau la picioare, beșici, răni la picioare, răni de arsură, la slăbire provenită din zăcut mult, beșici de sânge, curgeri de urechi etc. etc. 2 cutii costă K 3-60, pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul Török Jozsef în Budapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se află la droguerie: Thalmayer și Seitz, Erezli Hochmeister și Frații Radanovits în Budapesta. Unde nu e depozit să se comande direct dela:

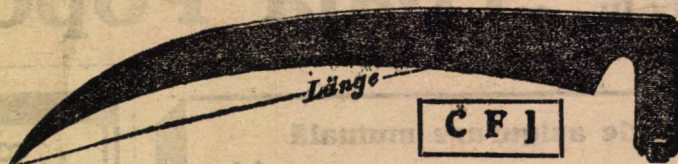
A. THIERRY, Apoteca la In-Pregrada (lângă Rohits-Sauerbrunn).

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

Insignul pentru

coase

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.

1 bucată C. 1-60 1-60 1-60 2- 2-

Pentru fiecare bucată garantez. Adece schimb orice coasă provăzută cu semnul **CFJ** care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute. La cumpărare de 10 bucăți să dă o bucată pe deasupra!

Fig. 1

2

3

4

5

6

7

Nicovale pentru coase

Forma Fig. 1 2 3

1 bucată C. —80 —80 —80

Țiltoare de coase

Fig. 4 simple dublu

1 bucată C. —16 —40

Ciocane pentru coase

Fig. 5 250 300. 6 300. 7 300 grame

1 b. C. —70 —80 —85 —85

Nicovalele și ciocanele pentru coase să vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată, care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale să schimbă.

Țiltoare pentru cuți de coase, emailate 1 buc. C. —42 Țiltoare 1 buc. C. —40

Cuți de coase dela 10 fileri în sus în asortiment bogat. Cuți de Bergamo albastre-negre insignul **CFJ** 1 buc. C. —80. Coade de coase, pentru coase din cereale 1 buc. C. —90. Greble de fer pentru coase de cereale de șirofat pe coade simple de coase de lemn, 1 buc. C. 1-30. 1024

Aceste coase cu insignul **CFJ** și unelte de bătut coasa garantate să mai afli la următoarele firme: Agărbiciu: Johann Schuller. Agnita: Brüder Gunne-Fillale, Johann K. Schuller, Friedrich Essigmann. Alba-Iulia: Carol F. Jickeli. Alțina: Johann Jasch. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth, And. Eder. Avrig: Gustav A. Reschner, Victor Graef, Ioan Schitea. Bolcaci: Martin Wilesch. Bradu: Fritz Kisch. Cața: Regine Buchholz. Cârța: Moritz Lesmann. Cincul-mare: Daniel G. Andree. Cincul-mie: Johann Kauffmann. Cîsnădie: Michael Mathias. Consumverein, Johann Mesch. Cristian: J. G. Connert. Dobârca: Thomas Bachmann, Simon Zeck. Făgăraș: Karl König. Frăua: Josef Schuster. Gurariului: Ioan Tristiu, Jacob Tristiu. Gârbova: Ioan Dragomir, Thomas Mint, Johann Thiess. Hașag: Daniel Ungar. Hususău: Michael Simonis, Friedrich Grail. Jidveiu: Johann Orendi, Samuel Wachsmann. Kálnic: Nicolae Apolzan, Paul Batzoni. Kirchberg: Friedrich Essigmann. Loamnăș: Moritz Klein. Mercurea: Karl Kabdebo, Hermann Loew. Nocrich: Alfred Römer, Georg Buchholtzer. Nou-romănesc: Arnold Lesmann. Ocna-Sibiului: Avram Savu, Stoia Ioan Precup. O-Kârțișoara: Ioan Scorobetu. Orlat: Simion Lolo, George Baci. Poiana: Ioan Bozdog. Richisdorf: Andreas Nemenz. Reșinar: Dobra Albu, Irimie Dancăș, Coman N. Droc, Bucur Țincu, Ruși Ioan Popovici. Săsăuș: Anna Stenulec. Săliște: Dumitru Roșca Capitanu, Ioan D. Bărsan. Sebeșul-săsesc: Johann T. Grass. Șeica-mare: Julius Everth, S. G. Theil, Wilhelm Rosenstein. Șeica-mică: Johann Brantsch. Șelimbăr: Irimie Milea. Șorostin: Elekes Lajos, Nicolae Ittu. Șona: Josef Graef jun. Șomărtin: Franz Seibal, Samuel Schmidt. Streza-Cârțișoara: Ioan Stopu. Sadu: Ilie Șandru, Constantin Barbu. Silmnic: Johann Halmen, Thomas Zimmermann. Tilișca: Vasile Jugă. Vurpăr: Bernhard Deutsch.

Vinuri escelente

litra cu 72 bani și 84 bani la cumpărare de cel puțin 50 litre litierează JOSEF SCHULTZ, mare-prăvălie de vinuri 602 Sibiu, Berggasse Nr. 2 (colțul stradei Șaguna sau strada Morii).

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălțăminte

608

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie” Sibiu, strada Ocnei Nr. 7
pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:

Pentru copii, mărimea . . . 20-25 = K 3-4
" " " . . . 26-28 = " 4-5
" " " . . . 29-34 = " 5-7
" " " . . . 35-39 = " 7-9
Păpuși de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 4-14
Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . . 8-14
Ghete de lucru pentru domni, tari, esecufie în Kalv sau piele de vichs . . . 7-

Ghete în Chevreaux sau Box:

Ghete pentru domni cu gumi sau băieri K 9-50
" " " bumbi sau ideal . . . 10-
" " " Kobrak . . . 14-
" " " Oslaria . . . 12-
" " " formă americană . . . 13-
" " " formă americană, cu bumbi și băieri . . . 16-
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile . . . 20-

Mare alegere în:

cisme pentru copii și domni
Camași cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 cor.

În duminică și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. ■■■ Informații să dau și comande să primesc la administrația „FOAIA POPORULUI”. ■■■■

10 vagoane cucuruz

rotund, dintele calului, e de vânzare chiar și în cantități mai mici, pe lângă un preț foarte ieftin, la G. Scheyhing, Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 20. 1061

Un milion coroane

bani pentru zestre a plătit în câteva luni

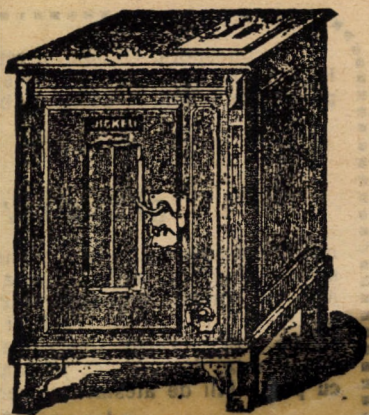
„Mädchenhort“

prima reuniune umanitară generală pentru ajutorarea fetelor de măritat, Wien I, Franz Josefs-Kai Nr. 43. Președinte: Prior Rudolf Graf von Mels-Colloredo.

Fiecare membru plătește în 2 ani cel mult K 294.— și primește în caz când s'ar mărita după 2 ani K 600.—, ceea ce corespunde unei dobânzi de 124 procente.

Primirea membrilor se face fără marginire de etate anumită, fără deosebire de confesiune și fără atestare medicală. Reprezentanți se primesc pe lângă condiții favorabile. 1106

Filială pentru încasări în Transilvania: Hans Zieles, Sibiu, strada Schewis Nr. 16.

Dulapuri pentru ghiață

Cea mai perfectă execuție în formă de peanțană K 30.—

în formă de dulapuri după mărime dela K 46.— până la K 420.—

Mașini pentru zdrobitul gheței
Mașini pentru pregătirea înghețatei
Mașini pentru pregătirea untului
Dulapuri pentru fete și oale pentru dulapuri de fete 1040

Dulapuri pentru carne
Mașini pentru copt
Mașini majonaise
Mașini pentru tăiat salamă și alte cârnuri

Liste de prețuri se trimit la dorință

CAROL F. JICKELI
Sibiu și Alba-Iulia

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau sunt provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratis reparez orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare. 500

GEORGE LIMPEDE
SIBIU
Piața Brânzei Nr. 9

La „Croitoria universală“

I. PETRAȘCU

SIBIU

Strada Cisnădiei Nr. 30

TELEFON
Nr. 172

TELEFON
Nr. 172

PREMIAT:

Expoziția internațională de modă — Paris 1911 — Grand Prix și medalia de aur
Expoziția universală din Roma 1911 — Grand Premio și medalia de aur

Aduc la cunoștință on. public, că în atelierul meu de primul rang, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare, precum reverenți pentru preoți. — Pe mușterii din provincie, cari voesc a-și comanda haine, când sosesc la Sibiu, îi rog să mă cerceteze îndată dimineața, ca apoi încă în decursul zilei să poată și proba hainele în caz de lipsă.

Pentru sezonul de primăvară și vară tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială cu gust și după ultima modă, garantând pentru orice lucru. — Brăuri preotești negre, vinete și roșu se pot comanda și cu poșta.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate. — Sprijiniți industria română!

Specialitate Coarnele delicate

ale lui **WILHELM NIEDERMAIER**
— se recomandă oricărei persoane cu gust bun —

Se află de vânzare la:

Rudolf Mühlsteffen, Str. Cisnădiei Nr 29
Carl & J. Spengler, Piața mare Nr. 31 1104

Pentru ceice
vin la Sibiu

Aviz!

Pentru ceice
vin la Sibiu

Subscrierul aduc la cunoștința onoratului public, din comunele din jurul Sibiului, că am preluat

Cârcima din Sibiu, Poarta Cisnădiei Nr. 3
fostă mai înainte a lui Klein,

și mă voi strădui în cea mai mare măsură a mulțumii pe toți, cari mă vor cerceta. Îndeosebi sunt o seamă de oameni de-ai noștri de prin comunele dimprejur, cari au o bună ocazie a trage la mine, când vin la Sibiu, fie singuri sau cu căruțele și cară cu vite

Mâncări și beuturi bune, ieftine și curate

Rugându-mă de binevoitorul sprijin, semnez

1067

cu toată stima

TRAIAN MARIAN

Nu-i reclamă — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

Haine pentru domni, dame
— băieți, fete și copii —
bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame

Mare alegere!
Prețuri fără
concurență!

Cel mai mare
depozit
de blănării!

Strada Cisnădiei, Palatul comandai de corp.

„Compagnie Generale Transatlantique“**Linia Franceză**

Linie regulată directă
de vapoare repezi =

Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris 1105

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15

Telefon:
József 14—97

MOTOARE de BENZIN

pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach, care apoi stă totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedecă la motor, de aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie le este venitul, ce-l au ei în urma vânzării, iar celelalte urmări nu-i privește. — Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la **Fabrica de motoare FERD. SALLER** SIBIU—NAGYSZEBEN, Strada Franciscanilor Nr. 6 unde prețurile sunt cu 30%, mai ieftine ca ori unde. — Se primesc și execută tot felul de **reparaturi** și schimbări în construcție

Multe scrisori de recunoștință

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188

Postsparcassa ung. 29.349

Banca generală de asigurare

societate pe acții în Sibiu — Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**
directorul executiv al „Albinei”
și prezidentul „Solidarității”

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei. Toate aceste asigurări **BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE** le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaii de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat 423

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare
Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”

Mare atențiune!!

SAM. WAGNER Prima turnătorie de fer Sibiană

Fabrică de mașini agricole
Atelier de mori și prăvălie de fer

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul său asortiment de tot felul de **motoare** dela prima fabrică, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treierat** din renumita fabrică **Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, **Traverse**, **Trestie**, **Carton cârnat** pentru învâlit, **Pânză de sârmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase.

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita în prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientos.

Feriți-vă stimați agricultori a nu cumpara imitații și vă feriți de escroci. 581

Peronospora, Oidium și alte boale, ce se ivesc în vii și la pomi, — îngălbenind și uscând frunza etc. — au de urmare, că fac grozav de mari pagube în grădinile de pomi, ba de multe ori nimicesc întreaga recoltă.

Un priceput proprietar de vii și cultivător de pomi

nu se lasă ademenit prin reclamele, ce se fac în cele multe ziare, ci folosește numai acel mijloc, care a fost probat și aflat de cel mai bun. — Mijlocul contra Peronosporei, cu numele „Cucasa”, a fost folosit și probat în anii 1908, 1910, 1911 și 1912, de cele mai renumite pepinării, școli economice de stat și stațiuni speciale în Austro-Ungaria, Germania, Franța, Svițera etc., precum și de mulți proprietari de vii și grădini cu pomi. Mii de atestate de recunoștință. De aceea

stropiți cu „Cucasa”.

1031

Simplu, ieftin pentru folosit, descompunere clară, nici o astupare a țerii, cea mai mare durabilitate, se lipește perfect, efect mare, stropire potrivită prestă tot locul. Patentat în 14 state. Dr. L. C. Marquart, chem. Fabrik în Viena X. Beuel & Klein în Bordeaux. Premiat la 21 expoziții. Medalii de aur și de argint.

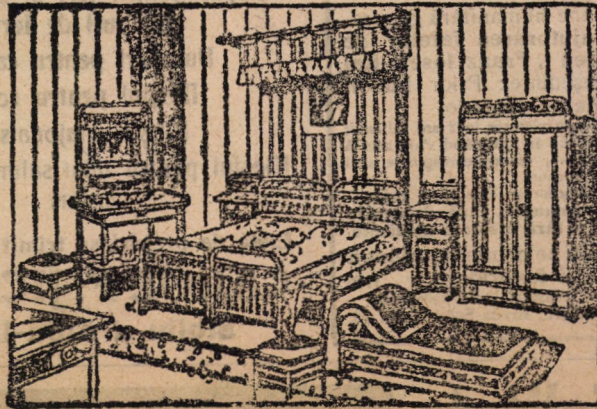
Reprezentanță și depozit pentru Transilvania:

Carl F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

□ Prospekte și informații se dau gratis. □

O mașină pentru soda

puțin folosită, aranjată complet, e de vânzare avantajos la doamna Morariu în Veștem.

Telefon Nr. 47 cu legătură la întreg comitatul.

Telefon Nr. 47 cu legătură la întreg comitatul.

Mobile moderne

în toate stilurile, cea mai solidă executare pe lângă garanță

recomandă

384

EMIL PETRUȚIU

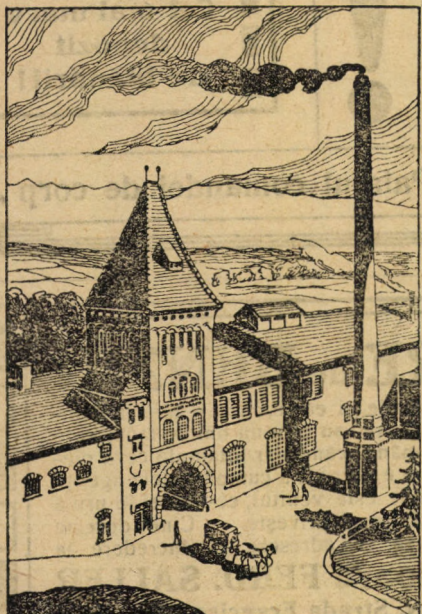
— fabrică de mobile —

SIBIU, Str. Sării (Salzgasse) 37

Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cum-părare.

! Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi.

Hagerbräu

FRĂȚII HAGER

— Bererie în Sibiu —

recomandă esceleentele și durabilele
Beri pentru export

Bere albă Lager

— Bere și Bock —

Serviciu cu prețuri moderate!!

Hagerbräu

Ludovic Ferencz

croitor de bărbai

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului cele mai noue stoffe de primăvară și vară în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbai stoffe engiezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: **Sacke, Jaquette și haine de salon**, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domnilor preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă. 1078